

A mennyből hallattad ítéletedet;
Megrendült és elcsöndesedett
a föld,
amikor Isten ítéltre kelt,
hogy megszabadítson minden
szelídet a földön.

Zsolt 76,9-10

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXX. évf. 25. • (3956.)
2024. június 23. • Ára 420 Ft

Élő istenkapcsolatban bontakozik ki a kegyelem

Ezüstmiséjét ünnepelte Mohos Gábor püspök

Mohos Gábor, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke huszonöt éves papi jubileuma alkalmából június 16-án délelőtt koncelebrált szentmisét mutatott be a Szent István-bazilikában Michael Wallace Banach érsekkel, Magyarország apostoli nunciusával; Erdő Péter bíboros, prímással, Mayer Mihály nyugalmazott pécsi megyéspüspökkel, Berta Tibor tábori püspökkel, Szocska Ábellel, a Nyíregyházi Egyházmegye püspökével és más paptestvérekkel. Interjúnkban az életútjáról és hivatásáról kérdeztük a jubilánst, a Szent István-bazilika plébánosát.

bencéseknél tanultam, abban a közegben az ember szükségszerűen foglalkozott a hivatás kérdésével.

– Szeretett Pannonhalmán lenni?

– Mindenképpen egyházi iskolába akartam menni, Pannonhalmát én választottam. Úgy éreztem, oda kell járnom. Visszatekintve ma is így döntenék. Fizikai értelemben zárt, kulturálisan viszont nyitott közeg volt Pannonhalma, a bencés atyák törekedtek arra, hogy tartalommal töltsék ki az időket. Az ottani négy év hihetetlen sok kulturális találkozást jelentett, illetve nyitást a szemléletmódban. Tágította a látókörömet.

– Mi segítette abban, hogy tizennyolc évesen életdöntést hozott?

– A heti csendes óra és a vasárnapi szentmise a napirendünk része volt. A bencés atyák felkínálták a lelki élet lehetőségeit, de ezt tapintatosan tették, nem volt elvárás. Ministrálhattunk a közösség napi szentmiséjén, bekapcsolódhattunk a szerzetesek imádságába, amit egy idő után rendszeresen meg is tettem. A bencés hagyományok, az, ahogyan az atyák jelen voltak közöttünk, meghatározták az iskola légkörét. Minden évben volt lelkigyakorlatunk, olyan lelkipásztorokkal, akik annak az időszaknak a legjobbjai voltak.

(Folytatás a 9. oldalon)

Fotó: Csapó József

– Hogyan emlékszik vissza hivatása születésére?

– Szüleim komolyan vették a hitüket mi, fiúk – hárman vagyunk testvérek – vallásos nevelést kaptunk. Édesanyámék a pesti ferences templom Liszt Ferenc kórusában énekeltek, ott ismerkedtem meg, a család később is odatartozott. Sashalmon éltünk, ott jártunk iskolába, a plébánián hittanra és ministránközösségbe. Néhány vezető papi személyiségnek köszönhetően kezdettől volt bennem egyfajta rokonszenv – nyitottság, tisztelet – a papok, a papság iránt. A papi hivatás gondolata a gimnáziumban kezdett foglalkoztatni. A pannonhalmi

Isten mindenütt velünk van

Az Egri Főegyházmegye újmiséseit kérdeztük életükről, küldetésükről

Ternyák Csaba egri érsek június 22-én az egyházmegye főszékesegyházában áldozópappá szenteli Adolfo Enrique Parra Molina, Gyarmati Valentin, Kubik Zsolt, Lestál Balázs, Muhari Máté, Novák Lajos és Szedmák Zoltán diakónusokat, valamint diakónussá szenteli Luidimar Herrera Acacio, Mihályi Mátyás és Geovanny Fernando Salazar Herrera akolitusokat. A papi rendben részesülőket kérdeztük a hivatásukról.

(Összeállításunkat lapunk 6-7. oldalán olvashatják)

A megtisztulás, életrendezés és találkozás helye

Mátraverebély-Szentkút családbarát zarándokközpont lett

Ünnepélyes keretek között adták át június 12-én a Mátraverebély-Szentkút Nemzeti Kegyhely új létesítményeit. Egy négyéves folyamat során a búcsújáráshelyet családbarát vallássturisztikai zarándokközponttá fejlesztették; többek között apartmanházak, sportpályák és játszótérek kaptak itt helyet.

(Folytatás a 8. oldalon)

Túlcsorduló szeretettel akarunk válaszolni Istennek

Pap- és diakónusszentelés Győrben

Diakónus- és papszentelést ünnepeltek a győri Nagyboldogasszony-székesegyházban június 15-én. Veres András főpásztor Ézsöl Krisztiánt és Horváth Csabát áldozópappá, Bősze Gábort, Grafl Akost és Kovács Gábort szerpappá szentelte a Győri Egyházmegye szolgálatára.

„Együtt ünnepeljük az egyházmegye örömét, amikor Isten meghívottjai a szentelés kegyelmében részesülnek.” Az evangélium felolvasása után kezdetét vette a szentelési liturgia. Név szerint szólították a jelölteket, akik a szerpapság, illetve az áldozópapság rendjében kívántak részesülni. Ezt a homília követte.

Megtelt a székesegyház a Győri Egyházmegye ünnepére. A nagy számban megjelent paptestvérek elfoglalták a padokat, az első sorban a szentelendő plébánosai ültek. A szentmisén koncelebráltak között ott volt Pápai Lajos nyugalmazott győri megyéspüspök. A szertartás menétéről Császár István, a Brenner János Papnevelő Intézet spirituális tájékoztatója a híveket.

Veres András megyéspüspök köszöntötte az egybegyűlteket:

Veres András szentbeszédében Izajás prófétát idézte: „Az Úr hívott meg, mielőtt megszülettem volna, anyám méhétől fogva nevenem szólított” (Iz 49,1). A próféta meghívástörténete alapján hisszük, hogy Isten kijelöli életutunkat. Ő hív meg a papságra is, egy olyan hivatásra, amelynek célja az Istennek szóló dicséret az emberek üdvösségének szolgálata által – fogalmazott a főpásztor. – Feltehetjük a kérdést: miért nem hív több fiatal Egyháza szolgálatára?

(Folytatás a 3. oldalon)

Világkongresszus az ifjúságpasztorációért
2. oldal

Tanúskodva az igazságról – az igazságért
Beszélgetés az újmiséis Kis Efrém ferences szerzetessel
11. oldal

Árvíz és viharkárok
A Katolikus Karitás gyorssegélyéről
12. oldal

A hit ellensége nem az ész, hanem a félelem

A VI. Pál Teremben tartott általános kihallgatás keretében május 1-jén a Szentatya folytatta a főbűnökről és az erényekről szóló katekézissorozatot. Múlt héten a három isteni erényről együtt elmélkedett, a mai alkalommal pedig elkezdte sorra venni őket, s így a hitről beszélt a Jn 9,35–38 alapján. Az alábbiakban Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

COPYRIGHT © VATICAN MEDIA

Kedves testvéreim, jó napot kívánok! Ma a hit erényéről szeretnék beszélni. A szeretettel és a reménnyel együtt ezt az erényt teológiai, vagyis isteni erénynek nevezzük. Három isteni erény van: a hit, a remény és a szeretet. Miért isteniek? Mert csak Isten ajándékának köszönhetően élhetők meg. A három teológiai erény az a nagy ajándék, amelyet Isten az erkölcsi képességünknek ad. Nélkülük lehetnének okosak, igazságosak, erősek és mértékletesek, de nem lenne olyan szemünk, amely a sötétben is lát, nem lenne olyan szívünk, amely akkor is szeret, amikor nem szeretik, nem lenne olyan reményünk, amely minden remény ellenére is remélni mer.

Mi a hit? A Katolikus Egyház katekizmusa kifejti, hogy a hit az a cselekvés, amellyel az ember szabadon Istenre bízta magát (1814). Ebben a hitben Ábrahám volt a nagy atyánk. Amikor beleegyezett, hogy elhagyja őseinek földjét, és elinduljon arra a földre, amelyet majd Isten mutat neki,

valószínűleg örültek tartották: miért hagyja el az ismertet az ismeretlenért, a biztosat a bizonytalanért? Miért teszi ezt? Megőrült? Ábrahám azonban elindul, mintha látna a láthatatlant. Ezt mondja a Biblia Ábrahámról: „Ment, mintha látna a láthatatlant.”

Ez gyönyörű! Ez a láthatatlan indítja majd arra is, hogy felmenjen a hegyre fiával, Izsákkal, az ígért egyetlen fiával, aki csak az utolsó pillanatban menekül meg a feláldozástól. Ebben a hitben Ábrahám gyermekek egész sorának atyjává válik. A hit termékenyvé tette. A hit embere lesz Mózes, aki elfogadta Isten szavát akkor is, amikor megingathatták volna a kétségek; szilárd maradt, és továbbra is bízott az Úrban, sőt megvédte a népet, mely sokszor kishitű volt. A hit asszonya

lesz Szűz Mária, aki az angyali üdvözlésre – melyet sokan hallatlanra vettek volna, mert túlságosan nagy követelményeket támasztónak és kockázatosnak ítélték volna – így válaszolt: „Íme, az Úr szolgálóleánya: legyen nekem szavaid szerint” (Lk 1,38). És hittel teli szívvel, Istenbe vetett bizalommal teli szívvel Mária elindul egy olyan úton, amelynek sem az útvonalát, sem a vesztéleit nem ismeri.

A hit erénye teszi kereszténnyé a keresztényt. Mert kereszténynek lenni elsősorban nem egy kultúra elfogadását jelenti, a hozzá tartozó értékekkel, hanem kereszténynek lenni egy kapcsolatnak, egy Istennel való kapcsolatnak az elfogadását és ápolását jelenti: én és Isten, az én személyem és Jézus jóságos arca. Ez a kapcsolat

teszt bennünket kereszténnyé. A hit kapcsán eszembe jut egy epizód az evangéliumból. Jézus tanítványai a tavon kelnek át, és viharba kerülnek. Azt hiszik, hogy karjuk erejével, tapasztalatuk tartalékaival boldogulnak majd, de a csónak elkezd megtelni vízzel, ők pedig pánikba esnek (vö. Mk 4,35–41). Nem veszik észre, hogy szemük előtt van a megoldás: Jézus ott van velük a csónakban, a tomboló vihar idején is. Csakhogy Jézus alszik – mondja az evangélium. Ők rémültek, sőt dühösek, amiért hagyja őket meghalni. Amikor végre felébred, Jézus megdorgálja őket: „Miért féltetek? Nincs még hitetek?” (Mk 4,40).

Itt van tehát a hit nagy ellensége: nem az értelem, nem az ész, ahogy azt sajnos egyesek kényszeresen ismételtetik. A hit nagy ellensége a félelem. Ezért a hit az első ajándék, amelyet a keresztény életben be kell fogadnunk: olyan ajándék, amelyet naponta be kell fogadnunk és kérnünk kell, hogy megtűljön bennünk. Látszólag jelentéktelen, mégis ez a lényegi ajándék. Amikor a keresztelőkúthoz vittek bennünket, a szüleink először elmondták, milyen nevet választottak nekünk, azután a pap megkérdezte tőlük – ez történt a keresztelésünkkor –: „Mit kértek Isten Egyházától?” Ők pedig azt válaszolták: „A hitet!” „A keresztiséget!”

A keresztény szülőnek, aki tudatában van a neki adott kegyelemnek, ezt az ajándékot kell kérnie gyermeke számára is: a hitet. A szülő tudja, hogy gyermeke a hittel az élet megpróbáltatásai közepette sem fog

félelembe fulladni. Íme, az ellenség, a félelem. Azt is tudja, hogy amikor már nem lesznek gyermekének szülei ezen a földön, akkor is lesz mennyei Atyja, aki sosem hagyja el. A mi szeretetünk olyan törekény, egyedül Isten szeretete győzi le a halált.

Nyilvánvalóan, ahogy az apostol mondja, a hit nem mindenkié (vö. 2Tessz 3,2), és mi is, akik hívők vagyunk, gyakran azt tapasztaljuk, hogy csak parányi tartalékunk van belőle. Jézus gyakran tehet szemrehányást nekünk – ahogyan a tanítványainak is tett –, hogy „kishitűek” vagyunk. Pedig ez a legboldogabb ajándék, az egyetlen erény, melyet irigyelhetünk! Mert aki hisz, abban olyan erő lakozik, amely nem csak emberi; a hit ugyanis „mozgásba hozza” bennünk a kegyelmet, és megnyitja elménket Isten misztériuma előtt. Ahogyan Jézus mondta egyszer: „Ha csak akkora hitetek lesz is, mint a mustármag, s azt mondjátok ennek a szederfának: »Szakadj ki gyökerestül, és verj gyökeret a tengerben!» – megteszi nektek” (Lk 17,6). Ezért a tanítványokhoz hasonlóan mi is mondjuk neki: Urunk, növeld bennünk a hitet! (vö. Lk 17,5). Ez egy szép ima! Elmondjuk közösen? „Urunk, növeld bennünk a hitet!” Mondjuk együtt: [mindannyian] „Urunk, növeld bennünk a hitet!” Túl halkak vagytok, kicsit hangosabban: [mindannyian] „Urunk, növeld bennünk a hitet!” Köszönöm!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

A fiatalok szolgálatában a Christus vivit szellemében

Világkongresszus zajlott Rómában

Száztíz ország püspöki konferenciáinak több mint háromszáz küldötte vett részt a Világiak, Család és Élet Dikasztériuma által szervezett nemzetközi ifjúságpasztorációs kongresszuson Róma mellett május 23. és 25. között. A kongresszust „a szinodális ifjúságpasztorációért: új stílusok és vezetési stratégiák” témakörben szervezték meg.

A tanácskozáson a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Ifjúsági Bizottsága képviselőjében Matányi Rita vett részt. Az alábbiakban az általa küldött beszámolót közöljük.

A Világiak, Család és Élet Dikasztériuma meghívására gyűltünk össze Róma közelében, hogy kiértékeljük a tavalyi lisszaboni ifjúsági világtalálkozót, beszéljünk a 2025. évi szentévről és közösen gondolkodjunk a 2027-es szülői ifjúsági világtalálkozóról.

A megnyitón Kevin Farrell bíboros, a Világiak, Család és Élet Dikasztériumának prefekta röviden ismertette a kongresszus főbb pontjait. Kiemelte, mennyire fontos katolikusként megtalálnunk szívünkben a lángot, amely lelkesedéssel vonzza a fiatalokat az Egyház közelébe. Ezután értékeltük a 2023. évi lisszaboni ifjúsági világtalálkozót Américo Alves Aguiar bíboros, a portugáliai Setúbal püspöke vezetésével, hogy tapasztalatainkat segítsük a jövőbeli események szervezőit. Lehetőségünk volt igazi párbeszédre, felszólalásokra és közös gondolkodásra. Megalapítottuk, hogy minden munka akkor a leghatékonyabb, ha együtt dolgozunk, ahogy Ferenc pápa is mondta: „Todos, todos...” („Mindenkinek, mindenki...”) Közösen lehet előrehaladni.

Egyetértettük Ferenc pápával, aki ezt mondta a tavalyi

világtalálkozóról: „A remény ünnepe volt, amely továbbra is ott lakozik a fiatalok szívében, mert maga Isten ápolja és erősíti azt, minden viszontagság ellenére.” Ezt követően a 2025. évi szentévről kapcsolatos információkat hallhattunk. A Szentatya a világ minden tájáról meghívja a fiatalokat Rómába, hogy legyenek „a remény zárandokai”. Az ifjúsági jubileumra a 18 és 30 év közötti fiatalok 2024. november 24-től 2025. március 31-ig jelentkezhetnek a püspöki konferenciákon keresztül.

A szentév ifjúsági találkozója 2025. július 28. és augusztus 3. között kerül sor. Zárandoklatot szerveznek a négy római bazilikához, ahol a fiatalok átléphetnek a négy szent kapun, amelyek Krisztust jelképezik. Majd bűnbánati liturgiát tartanak a római Circus Maximusban. A zárandoklat végén pedig Ferenc pápa találkozik a fiatalokkal: buzdítani szeretne minket, hogy újra éljük meg és fedezzük fel hitünket, és vállaljunk felelősséget az evangelizációban.

Ebéd után Peter Chung Soon-Taick, Szöul érseke tartott előadást arról, milyen erőfeszítéseket tesznek már most azért, hogy 2027-ben létrejöhessen az ifjúsági világtalálkozó. Ezután a fiatalok helyzetéről beszélt a mai világban, majd csoportos megbeszélések következtek. Este koreai kultúresten vehet-

tünk részt. Különböző ételeket kóstolhattunk, többek között a naengmjont, a hideg tésztás levest.

Meghallgattuk a tradicionális húros hangszert, a kajagum érdekes hangzását, láthattunk néhány koreai táncot, és persze rövid betekintést nyerhettünk a koreai történelembe. A kongresszus egybeesett a Christus vivit apostoli buzdítás kiadásának ötödik évfordulójával, ami lehetőséget adott számunkra, hogy újragondoljuk és megújítsuk az ifjúsági pasztoráció irányelveit és stratégiáit. Ennek szellemében telt a következő napunk. A szinodalitás és a közös útkeresés kiemelten fontos elem volt mind a dokumentumban, mind a kongresszus során. Pénteken több csoportbeszélgetésen és műhelymunkán vettünk részt, ahol megvitattuk a különböző ifjúságpasztorációs témákat. Stratégiákat dolgoztunk ki a fiatalokkal való hatékony kommunikációra, valamint arra, hogyan lehet őket jobban

bevonni a hitéletbe. A plenáris gyűlésen végül megoszthattuk a csoportos véleményeket, amelyek alapján javaslattervezet készült. Ezek során a szinodalitás különösen nagy hangsúlyt kapott, mivel a közösségi megfontolások módszertana a missziót helyezi előtérbe.

A kongresszus egyik fő üzenete az volt, hogy nekünk, fiataloknak nagy szerepünk van az Egyház megújulásában és

„újrafialításában”. A találkozó során kiemeltük, hogy a fiatalokkal való kapcsolattartás, meghallgatás és bevonás elengedhetetlen az Egyház jövője szempontjából. Hangsúlyoztuk, hogy az Egyháznak nyitottnak kell lennie a fiatalok ötleteire és innovációira, és támogatnia kell minket abban, hogy aktívan részt vegyünk a közösségi életben. Ferenc pápa a Christus vivit kezdetű apostoli buzdításában kiemelte, hogy szükségünk van olyan vezetőkre, akik segítenek megkülönböztetni Isten akaratát az életünkben, és támogatnak minket lelki utunkon. A Christus vivit irány-

A siker kulcsa az apró lépésekben rejlik: soha ne akarjunk egyszerre túl sokat! Nézzünk körbe közvetlen környezetünkben, és tegyünk jót a körülöttünk lévőknek! A Szentatya ezt így fogalmazta meg: „Arra a fajta lelkipályozásra gondolok, amely apró lépésekből, kis számokból, egyszerű szavakból és tettek-ből, mindennapi döntésekből áll.” Az apró, de következetes lépések hatalmas eredményeket hozhatnak, ha a megfelelő módon és elkötelezettséggel valósítják meg őket.

Ferenc pápa záróbeszédében összefoglalta a kongresszus legfontosabb tanulságait és üzenetét. Kiemelte szerepünket az Egyházban és a társadalomban, valamint bátorított minket, hogy folytassuk munkánkat és szolgálatunkat. A pápa végül szemelgette a pápa és az Egyház támogatását és jókívánásait számunkra. Ferenc pápa hangsúlyozta Istenbe vetett hitünk és bizalmunk fontosságát. Bátorított minket, hogy tartsunk ki hitünkben még a nehéz időkben is, és merjünk nagy dolgokról álmodni Isten segítségével. Arra buzdított minket, hogy ne féljünk a változásoktól és a kihívásoktól, hanem bátran nézzünk szembe velük, és higgyünk abban, hogy közös erőfeszítéseinkkel jobbá tehetjük a világot.

Forrás: MKPK Ifjúsági Bizottsága
Fotó: Világiak, Család és Élet Dikasztériuma

Túlcsorduló szeretettel akarunk válaszolni Istennek

Pap- és diakónusszentelés Győrben

(Folytatás az 1. oldalról)

Ha belegondolunk ennek okaiba, láthatjuk: nem a hívás marad el, hanem az arra adott válaszban merülnek fel hiányosságok. „Lelki klímaváltozástól” szenvedünk ugyanis: korrunk az önmagáért, önmagának élő embert eszményíti, a másokért való életet pedig értelmetlennek bélyegzi.

Nem változott ugyanakkor, hogy az embernek elementáris szüksége a szeretet, amely csak akkor bontakozhat ki és lehet eredményes, ha a másik felé irányul. A keresztény ember azonban tudja, hogy a szeretet a természetfeletti segítségével nélkülözhetetlen. Amikor Isten meghív a szeretetre, segítséget is ad a gyakorlásához, így tud az ember önmaga fölé emelkedni. A papság természetfeletti hivatás, és mint ilyen, a teremtő Isten szeretete felé fordít bennünket. Alapja Isten hívása és segítsége. „Isten iránti szerelemből születik.”

Ez a szeretet nem mérlegel, nem fél az áldozatoktól, túlcsorduló mértékkel viszonzni akarja, ami viszonzhatatlan: Isten szeretetét. Ha az ember megismeri ezt a szeretetet, sürgető késztetést érez, hogy egész életét szolgálattá tegye. Életünk értéke ezen a szereteten múlik, azon, hogy mennyire vagyok a szeretet embere. A papi hivatás erről a szeretetkapcsolatról szól: az Isten által megszólított ember fenntartások nélkül Isten szolgálata felé akarja fordítani az életét, minden képességét.

Veres András kiemelt egy gondolatot a jelöltek által választott olvasmányból: Jó az Úr ahhoz, aki őt keresi. Valóban, Isten mindent felülmúló módon teljesíti annak a vágyait, aki az ő akarát keresi. A főpásztor így szólt a jelöltekhez: „A mai napon a

szentelés kegyelmében részesültek. Ez a szentség másokért, mások üdvösségének szolgálatára adatik. Aki ebben a szolgálatban él, azt Isten mindennél boldogabbá teszi, mert az ő

A főpásztor azzal a gondolattal indította útnak a szentelendőket, amit Apor Vilmos jegyzett fel szubdiakónussá szentelése előtt, 1915-ben: „A három magasabb rend, amelyet most

nították, hogy Istennek tetsző módon kívánják megélni szolgálatukat, tiszteletet és engedelmességet fogadtak a főpásztornak. A hívő közösség a szentek közbenjárását kérte a szentelendő-kért, akik a Mindenszentek litániája alatt a földre borulva fejezték ki Isten előtti teljes önátadásukat.

diakónusokat Isten ígéjének hirdetésével, amit az evangéliumok könyv átadása fejezett ki.

A liturgia az áldozópapok szentelésével folytatódott. A főpásztor a felszentelő ima és kézrátétel által adta át nekik a Krisztustól kapott áldozópapi hatalmat és küldetést. Az

egyházmege papjai kézrátétellel fogadták be az új áldozópapokat az egyházmege papi közösségébe, majd a frissen felszenteltet beöltöztették a papi ruhába. A liturgia jelképes szertartással fejezte ki, mire kap megbízást a pap: a főpásztor megkente a kezüket a szent krizmával, majd átadta nekik az Eucharisztia bemutatására szánt adományokat.

A szentmise az Eucharisztia liturgiájával folytatódott; az újonnan szentelt papok első alkalommal mutatták be a legszentebb áldozatot, a főpásztornal és a paptestvérekkel együtt.

A szentmise végén az asszisztencia a Könnyező Szűzanya-kegytartárhoz vonult. A főpásztor a felszentelt szerepapokat és papokat égi Édesanyánk oltalmába ajánlotta. Az újonnan szentelt papok áldást adtak, melyben elsőként a szentelő püspöküket részesítették. Végül a főpásztor elbocsátó áldása következett.

A papszentelésen a zenei szolgálatot a győri székesegyház, valamint a győr-újvárosi Urunk Színeváltozása-templom egyesített kórusa végezte Kiss Gergely vezényletével. Orgonán közreműködött Ruppert István orgonaművész, a székesegyház kántorkarnagya.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Diakónusokat szentelt Veres András püspök

Papszentelés

szeretetenél nagyobb nem létezik. Ember nem adhat ekkora boldogságot. Ebben a szeretetben mindennap el kell mélyülnünk, s a szolgálat segít ebben. A napi szentmise mind mélyebben bevon benneteket Isten szeretetébe. Legyen ez életetek központi feladata, lelki eseménye!”

felveszek, mintegy azok a szögek, amelyek Krisztus keresztjére erősítenek egész életemre. Óh, édes és szívlelendő szolgálás, amely által az ember igazzá, szabaddá és szentté lesz!”

A szentbeszéd után következett a szerepapjelöltek szentelése, majd a papszentelés. A jelöltek, miután kinyitva

A közbenjáró imát a szentelés legfontosabb pillanata követte: elsőként a szerepapok felett mondta el Veres András a felszentelő imát, kézrátétellel kérve a Szentlélek segítségét, majd a jelöltek megkapták a diakónusok sajátos öltözetét, a stólat és a dalmatikát. A megyéspüspök megbízta a

Szent Antal-mise Székesfehérváron

Nagy hagyománya van Székesfehérváron annak, hogy a ferencesek egykori templomában minden kedden reggel szentmisét mutatnak be Pádai Szent Antal tiszteletére. A liturgiát ilyenkor a szentről szóló imádságok, könyörgések gazdagítják. A Szent Imre-templomban június 11-én Spányi Antal megyéspüspök Szent Antaltól mint a szegények hathatós segítőjéről beszélt, aki szívvel-lélekkel hirdette az örömhírt.

„Szent Antal a ferences rend irányítója lett, Szent Ferenc nyomába lépett. Nemcsak kiváló tudós és tanár volt, hanem nagyszerű ember is. (...) Egész életében szívügye volt a szegények szolgálata, úgy, ahogy Jézus tanított a felebarát önzetlen szeretetére” – emelte ki szentbeszédében a főpásztor. Spányi Antal püspök arra buzdította: „Mi is karoljuk fel a legkisebbeket, és ne tartjuk számon, kinek és mennyit adtunk! Ne fáradjunk bele jót tenni, még akkor sem, ha nem látjuk az eredményét, vagy nem kapunk érte köszönetet! Tanuljunk meg Szent Antaltól az állhatatosságot, a hűséget! Ő is Istentől kapott erőt, hogy ne csak teológiai tudásával, hanem szívvel és lélekkel szolgálja az embereket. Ezért kapta meg a jutalmat, hogy egy látomásban a gyermek Jézust tarthatta a kezében.

székesfehérvári megyéspüspök. A szentmise végén a főpásztor az Ol-társiszséggel a Szent Antal-oltárhoz vonult, hogy ott elimádkozzák a Szent Antal-litániát és -imát.

Forrás és fotó: Székesfehérvári Egyházmege

Megújult a mezőladányi templom

Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök Jézus Szíve ünnepén, június 7-én Mezőladányban templombúcsú keretében megáldotta a felújított Jézus Szíve-templomot, és a szentmisén kiszolgáltatta a bérmlás szentségét az egyházközség fiataljai számára.

A főpásztor a szentmise elején végezte el a templommegáldás szertartását. A templom épületén teljes körű külső és belső felújítási munkálatokat végeztek el, egyházmegei és állami támogatással. A beruházás során a hívek adományának köszönhetően a tornyot és a templomtetőt is felújították. A Jézus Szíve ünnepén bemutatott búcsúi szentmise elején Németh János mezőladányi plébános megköszönte az adományokat, valamint a helyi hívek és katolikus családok összefogását.

A szentmisében, a homília előtt Németh János plébános bemutatta a

bérmlákozásra váró fiatalokat, és azt kérte a megyéspüspöktől, hogy „jó szívvel szóljon hozzájuk”.

„De hát hogyan is lehetne szólni éppen Jézus Szíve ünnepén? »A szív bőségéből szól a száj« (Lk 6,45). Kinek mivel van tele bőséggel a szíve, azt tudja elmondani” – fogalmazott mintegy válaszul Palánki Ferenc püspök, és kérte a jelenlévők imádságát, hogy az ő szíve is jószággal teli legyen.

Nagyon fontos, hogy mi lakik az ember szívében. Általában nem nagyon szokunk figyelni erre. Azt gondoljuk, akkor érezhetjük boldognak magunkat, ha egészségesek, gazdagok, sikeresek vagyunk. Mindez persze jó, ezekért még imádkozni is szokunk, de a boldogságot valójában Isten közelsége jelenti.

Isten minden értelmet meghaladó szeretettel gondoskodik rólunk: „Mennyei Atyátok sem akarja, hogy csak egy is elveszen e kicsik közül” (Mt 18,14). Az az egyetlen is végtelen értékű. Isten így tekint ránk: végtelen értékűek vagyunk.

Jézus azért jött el, hogy megmutassa, hogyan szeret bennünket az Atya. Istennek minden egyes emberrel szándéka van; küldetésre, feladatra, szeretetre hív meg bennünket. Nincs más tette, mint hogy megváltoztassa a világot egyszerű embereken keresztül, akik befogadják a Szentlélek kegyelmét.

„Ennek a közösségnek a jövője bennetok van – fordult a bérmlákozás előtt álló fiatalokhoz a főpásztor. – Imádkozunk értetek, támogatunk benneteket, hogy megnyissátok a szíveteket az örök Isten örök szeretete előtt” – zárta elmékedését Palánki Ferenc megyéspüspök.

Forrás és fotó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmege

A BIBLIA ÜZENETE

Istennek élni

2Kor 5,14–17

Gyerekkoromban a szüleim polcán találtam egy könyvet, amely talán a 70-es években készült riportokat adott közre a gyermekvállalás kérdéséről. A címe ez volt: *Éljünk magunknak?* Ebben a kérdő formában – hála Istennek – mintha azt sugallta volna, hogy nem érdemes csak magunknak élni. Az emberi élet akkor lesz szép és teljes, ha megtaláljuk azt vagy azokat, akiknek odaajándékozhatjuk, és ezt valamennyire meg is tudjuk tenni. Aki gyermeket vállal, továbbadja az életet, de némiképp le is mond a saját életéről gyermeke, gyermekei javára.

Akit megérint Isten szeretete, az erre is szeretettel akar válaszolni. Pál apostolt, akinek sorait a vasárnapi szentleckében olvassuk, nagyon is megragadta Krisztus szeretete. A leveleiben gyakran említi Krisztus halálát és feltámadását, a kettőt egymás mellett, mint valami olyan átalakulás színhelyét, amelyben minden megváltozik. Igen, Krisztus halála és feltámadása olyan „hely”, folyamat, az egész kozmoszra kiható esemény, amely titokzatosan átjár mindent. Átjárja a természetet, amely ezután reményben várakozik. Átjárja a hívőt, aki tudatosan kapcsolódik be az élet átadásába, a halálába és újjászületésébe. És átjárja valamilyen minden egyes ember életét, mert mindenkinek aszerint lesz élete vagy halála, ahogyan a szeretetnek ebbe az örvényébe beleveti magát. Isten elkötelezte magát az élet mellett. Feltámadásunk, vele új életünk reménybeli, de Istenbe vetett reményünk nem csal meg.

Az apostolt nemcsak megragadta és magával ragadta Krisztus szeretete, hanem – ahogy írja – sürgette is. Az eredeti görög kifejezés olyasmint jelent, hogy „szorongatta”, kétfélelő mintegy satuba szorította, úgyhogy vagy hátra, vagy előre kellett lépnie. Ahogy Pál a szeretet sürgetéséből előre menekült, úgy ösztönöz mindenkit Krisztus szeretete, hogy előre tartson, mintegy újra világra jöjjön, másként lépjen a világba, mint azelőtt. „Mindenkinek Krisztusban van, új teremtmény.” Az első keresztény nemzedék mélyen hitte és meg is tapasztalta, hogy Isten újjáteremtette. Hogy a természet megújulása, a világ átalakulása nemcsak Krisztust magát érintette, hanem bennük is megvalósul. Atalakitja az egymás közötti kapcsolataikat, a lényüket, és megújítja a világgal való kapcsolatukat is.

Éljünk magunknak? Semmiképpen sem! Aki csak magának él, az magára marad, mint az útszélre hullott, terméketlen búzaszem. Élhetünk Istennek? Igen! Krisztusban minden szeretetvágyunk, még útját kereső talentumunk, belénk jó lehetőségünk odatalálhat Istenhez. Krisztus szeretete felébreszt, mint a tavaszi napsugár a gyümölcsfa erejét, mint nyári nap az érni készülő termést, hogy kihozzuk magunkból a legtöbbet, egymás javára. Az új teremtésben ott van a régi értéke, de megújult, odaadottan – mint ami meghalt, és új életre kelt.

Martos Levente Balázs

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (25.)

A bizánci Egyházban – így a görögkatolikusban is – június 24-én Keresztelő János születésnapját ünnepeljük, bármely napra essék is. A mi Egyházunkban a népi hagyományokból és népszokásokból egyet tartunk meg ezen a napon: a gyógyfűvek szentelését, megáldását. Ezek közé újabban már a gyógyteák is bekerülnek.

A liturgikus naptárban magának a születésnapnak az ünneplése meglehetősen ritka. A szenteket ugyanis nem a földi, hanem a mennyi születésnapjukon ünnepeljük. Keresztelő János ezen a téren kivételt képez. Jézus Krisztus karácsonyi születésnapjának ünneplését már sehol a világon nem lehetne mellőzni. Az Isten-szülő Szűz Mária születését is megünnepeljük szeptember 8-án. Keresztelő Jánosén kívül más születésnap ünnep azonban nincs az Egyházunkban.

Miért állt elő ez a kivételes tekinthető helyzet? Nyilván abból a tényből fakadt – s egyben ez adja a magyarázatot rá –, hogy maga az Úr Jézus emelte ki János jelentőségét, amikor azt mondta róla: „asszonyok szülőttei között nem született nála nagyobb” (Mt 11,11). Ez folytatódik azzal, hogy Szent Lukács evangélista részletesen leírja evangéliumában János születésének körülményeit. Érdemes megjegyezni ezzel kapcsolatban, hogy liturgikus szövegeink az esemény egészét részletekbe menően interpretálják és kommentálják. Megemlékeznek arról, hogy a próféta és előhírnök már „az anyaméhől” Istennek volt szentelve; az „anyai szív alatt örvendve repesett”; az anyagi híradásnak nem hívó „aggastyántól” származott, aki meg-némult, de aztán visszanyerte beszédképességét.

Ugyancsak említik, hogy János „a puszták erénydús növendéke, Krisztus vőlegénynek igazi barátja” lett. Sőt, tovább menve még János küldetéséről is szólnak, amint fellépése elején hirdette Jézusról: „Íme, az Isten Báránya, ki elveszi a világ bűneit, ajándékozva nekünk gazdag kegyelmet.”

A vecsernyei ünneplést ezzel a himnusszal kezdjük: „Megjelent ma a nagy Előhírnök (...), a minden prófétánál nagyobb próféta, kinek nincs és nem is lesz mása, mert az Előhírnök mint mécses után a mindent beragyogó fény következik, hang után az Ige, a vőfély után a vőlegény, hogy a körülötte való népet az Úr számára előkészítse.” Ezzel a szép szöveggel áll párhuzamban az egyik utolsó ének, amelyben Erzsébet szól Máriához: „Te királyt hordozol méhedben, és pedig katonát, te törvényalkotót, én meg szolgát, te Igét, én a kiáltó szavát, ki a mennyek országát hirdeti.” Ehhez tudni kell, görög Egyházunkban Keresztelő Szent Jánost úgy emlegetjük – főleg az elbocsátó imádságban –, hogy „az Úr tiszt és dicső prófétája és Előhírnöke”. Így érthető az, hogy liturgikus szövegeink párhuzamot vonnak a két személy között.

Mindezek fényében könnyen tudjuk értelmezni – és ami fontosabb: imádkozni – az ünnep fő énekének, a tropárnak a szövegét: „Téged, Krisztus eljövételének prófétája és hírnöke, mi, a te tisztelőid, méltóan magasztalni képesek nem vagyunk, mert a te dicső születésed által feloldott az anya magtalansága és az atyának némasága, s hirdettetik a világon az Isten Fiának megtestesülése.”

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Diakónusszentelés

A latin rítusú egyházmegyékben többnyire Szent Péter és Pál apostolok június végi főünnepéhez kötődően szokás diakónus- és papszenteléseket végezni. Ez a liturgia a közösség ünnepe, hiszen az egyházi rend az egyetlen szentség, amit az Egyház nem köteles bárkinek kiszolgáltatni, aki megfelelő módon kéri: az egyházi közösség az, amely erre a szolgálatra kiválasztja azokat a testvéreket, akiket arra alkalmasnak talál.

A liturgiának éppen ezért fontos eleme a kiválasztás, amit a *Mindenszentek liturgiájának* végén háromszoros könyörgés követ Istenhez szólva, „hogy e kiválasztottakat megáldjad, megszenteld és felszenteld”.

Bensőséges és lényegi mozzanat a szentelő püspök csendes kézrátétele. Ekkor tudatosan mellőzzük a hangos imádságot és a kórus éneket is, hiszen az egyházmegye főpásztora ezzel a gesztussal fogadja be a szentelendőt az egyházi rend szerpapjai közé, és kéri számára Isten Szentlelkének ajándékát, amit a kézrátételt követő szentelő imádságban szavakba is önt.

Egyedül a szentelő püspök teszi a diakónusjelölt fejére a kezét. A diakónusok céltotán részesednek a püspök által kapott szolgálatban,

akinek segítőivé válnak. „A szentségi kegyelemben megerősödvé szolgálnak Isten népének a liturgia, az ige és a szeretet diakóniájában a püspökkel és papi testületével közösségben” (*Lumen gentium*, 29).

A keleti liturgiában a szentelendő a Krisztust jelképező oltár mellé térdel, és homlokát neki támasztja, a püspök pedig mellé állva, stóláját a fejére helyezve végzi a kézrátételt. A latin liturgiában a püspök az oltár és a szentelendő közé állva végzi a kézrátételt, kifejezve, hogy Egyházunkban a püspök részesedik Krisztus prófétai, papi és királyi szolgálatának teljességében.

Ahogy a püspök és a pap Krisztus papságát gyakorolja, úgy a diakónus a szolgáló Krisztust jeleníti meg, amikor – a szentelési imádság szavai szerint – eltölti „a tettetés nélkül való szeretet, a betegekkel és a szegényekkel való törődés, a mérték tartó tekintély”. Ezért kéri a szentelő püspök Isten, hogy a diakónusok „tartsanak ki szilárdan és állhatatosan Krisztus mellett, aki nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon másoknak”.

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Keresztelő Szent János

Június 24.

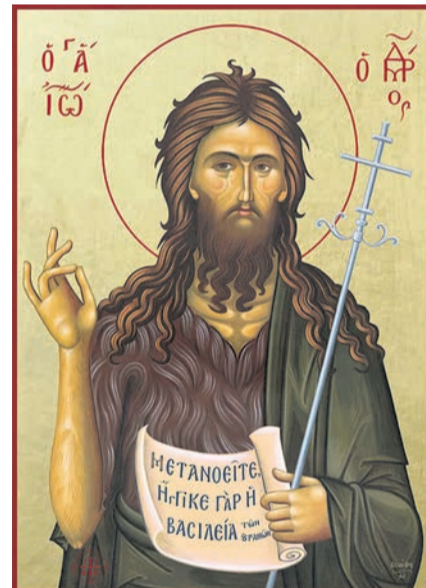
„Izajás próféta megírta: Nézd, elküldöm követemet, hogy előkészítse utadat. A pusztában kiáltónak szava: »Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit!« Keresztelő János a pusztában hirdette a bűnbánat keresztességét a bűnök bocsánatára” – olvassuk *Márk evangéliumában* (1,2–3). A többi evangélium, valamint az *Apostolok cselekedetei* is ugyanazt mondják: Jézus nyilvános fellépésének kezdetei Keresztelő Jánosnak a Jordán mellett indított bűnbánó mozgalmához nyúlnak vissza.

A *Lukács-evangélium* elmondja születésének és névadásának csodálatos körülményeit idős szülei, a pap Zakariás és Erzsébet otthonában. Ez a VI. századtól ismert hagyomány szerint a Jeruzsálemtől nyugatra lévő Ain-Karimban történt. János anyja méhétől fogva eltelt Szentlélekkel, tudjuk meg róla a *Szentírásból*. Ebből is kiderül: ő volt Jahve végső időkre szánt prófétája.

Az ősegyháznak védekeznie kellett János személyének túlértékelése ellen. Bármilyen nagy volt is, „aki a mennyek országában a legkisebb, az nagyobb nála” (Mt 11,11); „Nem ő volt a világosság, csak tanúságot kellett tennie a világosságról” (Jn 1,8); – hangsúlyozzák az evangéliumok.

Am nem kisebb, mint maga Jézus lett isteni küldetésének és prófétai nagyságának örök tanúja általa, hogy felkereste a Jordánnál, és megkeresztelkedve vallomást tett prófétai igehirdetése mellett (Mk 1,9).

Heródes Antipász negyedes fejedelem elcsábította mostohatestvére feleségét, Heródiást.

Az, hogy Heródes vétkéért János nyíltan beszélt, a próféta elfogatásához vezetett. Amint a zsidó történetíró, Josephus Flavius tudósít minket, Mahaerus várába zárták, a Holt-tengertől keletre. Heródiás csak az alkalmat várta, hogy a kellemetlen erkölcsbíró végleg eltakarítsa az útból. Megtalálta a módját, hogy mostohalányának, Szaloménának a tánca révén egy nagy ünnep mámoros hangulatában rávegye Heródest János lefejeztetésére.

Heródes Antipász messiási megmozdulástól, lázadástól tartott. János kivégzése után rögtön elterjedt a hír, hogy feltámadt, és az ő csodatevő ereje működik Jézusban (vö. Mk 6,14).

*

Közel kétezer év elteltével (2009-től kezdődően) Vörös Gyöző ókori régészprofesszor a jordán uralkodóház megbízásából, támogatásával, a Magyar Művészeti Akadémia égisze alatt végzi Machaerus várának feltárását, dokumentálását és műemléki helyreállítását. „Keresztelő Szent János Golgotájának” kivételes jelentősége, hogy időkapcsolaként megmaradt – közel kétezer éven át elfeledett, érintetlenül hagyott –, eredeti evangéliumi helyszín. A citadella ma már egy világszerte mind ismertebbé váló szentföldi turistacélpont, ami Jordániában az El Camino mintájára formálódó, leendő Keresztelő Szent János zarándokút kiemelt állomása lesz.

L.K. – P.T.

A hét liturgiája

B év

JÚNIUS 23., ÉVKÖZI 12. VASÁRNAP (Zoltán, Etel) – Jób 38,1.8–11 (Isten a teremtés Ura; ő az, aki mindennek határt szab.) – 2Kor 5,14–17 (Aki Krisztusban van, új teremtmény.) – Mk 4,35–41 (Ki ez, hogy még a szél és tenger is engedelmeskedik neki?) – **Zsolozsma:** IV. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – EE 593, Ho 227 – EE 143, Ho 140 – EE 597, Ho 273 – EE 190.

JÚNIUS 24., HÉTFŐ – KERESZTELŐ SZENT JÁNOS SZÜLETÉSE FŐÜNNEPE (Iván, Levente) – Vigília mise: Jer 1,4–10 (Mielőtt megalkottalak anyád méhében, már ismertelek.) – 1Pét 1,8–12 (Az üdvösséget keresték és kutatták a próféták.) – Lk 1,5–17 (Keresztelő János születésének hírüladása.) – Ünnepi mise: Iz 49,1–6 (Íme, a nemzetek világosságává tettelek.) – ApCsel 13,22–26 (Jézus eljövetele előtt János a bűnbánat keresztességét hirdette.) – Lk 1,57–66.80 (Keresztelő Szent János születése.) – **Énekrend:** Ho 257 – EE 697, Ho 257 – EE 270, Ho 119 – EE 600, Ho 273 – EE 361.

JÚNIUS 25., KEDD (Vilmos, Vilma, Viola) – 2Kir 19,9b–11.14–21.31–35a.36 – Mt 7,6.12–14.

JÚNIUS 26., SZERDA – Alexandriai Szent Cirill püspök és egyháztanító emléknapija (János és Pál) – 2Kir 22,8–13; 23,1–3 – Mt 7,15–20.

JÚNIUS 27., CSÜTÖRTÖK – SZENT LÁSZLÓ KIRÁLY ÜNNEPE (Sámson, Ulászló) – Bölcs 10,10–14 – Mt 22,34–40.

JÚNIUS 28., PÉNTEK – Szent Iréneusz püspök és vértanú emléknapija (Iren, Loretta) – 2Kir 25,1–12 – Mt 8,1–4.

JÚNIUS 29., SZOMBAT – SZENT PÉTER ÉS PÁL APOSTOLOK FŐÜNNEPE – Vigília-mise: ApCsel 3,1–10

(Azt adom neked, amim van: a Názáreti Jézus nevében kelj fel és járj!) – Gal 1,11–20 (Isten kinyilatkoztatta bennem Fiát, hogy hirdessem a pogányoknak.) – Jn 21,15–19 (Legeltesd juhaimat! Legeltesd bárányaimat!) – Ünnepi mise: ApCsel 12,1–11 (Most már biztosan tudom, hogy az Úr szabadított ki Heródes kezéből.) – 2Tim 4,6–8.17–18 (Az Úr megszabadít engem minden gonosz cselvetéstől, és mennyei országába vezet.) – Mt 16,13–19 (Te Péter vagy, és én neked adom a mennyek országának kulcsait.) – **Énekrend:** Ho 211 – EE 646, Ho 211 – EE 274, Ho 144 – EE 654, Ho 275 – EE 365.

JÚNIUS 30., ÉVKÖZI 13. VASÁRNAP (A római Egyház első szent vértanúja, Pál) – Bölcs 1,13–15; 2,23–24 (A halál a sátán irigységének a műve és a bűn büntetése.) – 2Kor 8,7.9.13–15 (A testvéri szeretet enyhíti mások szükségét.) – Mk 5,21–43 vagy Mk 5,21–24.35b–43 (Kislány, mondom neked, kelj fel!) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 257 – EE 587, Ho 257 – EE 154, Ho 109 – EE 595, Ho 152 – EE 190.

Krisztus különleges szeretetébe fogadja küldötteit

Papszentelés Esztergomban

Erdő Péter bíboros, prímás áldozópappá szentelte Alpek Gergely, Piukovics Dániel, Riesz Benedek és Schmotzer Kristóf diakónusokat június 15-én, szombat délelőtt az esztergomi Nagyboldogasszony- és Szent Adalbert-főszékes-egyházban.

A papszentelési misén az Esztergom-Budapesti Főegyházmege papsága koncelebrált, élén a főegyházmege segédpüspökeivel, Mohos Gáborral, Fábry Kornéllal és Martos Levente Balázssal. A főcelebráns, Erdő Péter bíboros, prímás köszöntötte a hívek sokaságát és a klerikusokat, köztük külön az ezüstmisés Mohos Gábor segédpüspököt, valamint a gyémánt-, az arany- és ezüstmisés papokat.

„Nagy örömmel vagyunk itt hálát adni; új papok szentelésére gyűltünk egybe, ugyanakkor hálát adunk a jubiláns paptestvérekért is, akik ajándékok az Egyház számára. Kívánom

Isten áldását rájuk és sok örömet a szolgálatban, amit egykor, sok évvel ezelőtt vállaltak. Külön kérjük az újmisésekre Isten kegyelmét, áldását, hogy a Szentlélek erejével eltelve teljesíthessék szolgálatukat.”

Homíliájában Erdő Péter bíboros az Ó- és az Újszövetség világában megjelenő eskü fogalmáról, majd a papi hivatás mélységeiről beszélt. Mint mondta, az egyházi rend szentsége eltörölhetetlen jegyet hagy az em-

berben. Kiemelte, Krisztus különös szeretetébe fogadja az apostolokat, külön imádkozik értük, külön tanítja őket, és egészen sajátos feladatot bíz rájuk. Nekik kell folytatniuk művét az idők végezetéig.

„Minden hétköznapi gondunk között, oktatói, szervezői, közösséget építő munkánkban, de még akkor is, amikor az autónkkal bajlódunk vagy

az önkormányzatnál ügyeket intézünk, erre gondoljunk, és erőnkön felül, képességeinken felül megajándékoz minket Isten. Működni kezd bennünk kegyelme, és olyan csodálatos hatásokkal kíséri fáradozásunkat, amelyeket mi magunk nem terveztünk és elképzelni is alig tudunk” – tette hozzá a bíboros.

A mise keretében történt a papszentelés, majd a szertartás végén

az újmisése áldás következett. Az újonnan szentelt áldozópapok újmisése áldásukat elsőként főpásztorunknak adták, az ő kérésére. A papszentelési misén az esztergomi bazilika kórusa látta el a zenei szolgálatot, Kovács Péter karnagy vezetésével.

Körössy László
Fotó: Wagner-Csapó József

Isten segítségével gyógyulhatunk

A Szent Atanáz Főiskola területén élt zsidó családokra emlékeztek

Nyíregyházán, a Bethlen Gábor utca és Síp utca sarkán immár emlékmű jelzi, hogy egykor zsidó családok laktak a mai Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola helyén. A június 7-én tartott átadónapságon az emlékművet Kocsis Fülöp görögkatolikus érsek-metropolita és Frölich Róbert országos főrabbi közösen leplezték le.

A nyíregyházi helytörténeti adatok szerint a Bethlen Gábor utca és a Síp utca által határolt területen zsidó családok éltek, amire három botlató is emlékezteti az arra elhaladókat. Június 7-étől immár nemcsak lábunk elé nézve,

Kocsis Fülöp érsek. Gyógyulni csak az Isten segítségével lehet. Ma fájó és szörnyű dolgokról emlékezünk, de imádságban” – hangsúlyozta.

A megáldást követő köszöntőbeszédében Frölich Róbert országos főrabbi kifejtette: „A magyar társadalmon a 20. század első felében elkezdtek sebeket ejteni, s ezek a sebek összeálltak egy nagy sérüléssé. A II. világháborúban Magyarországon meggyilkolt hatszáz ezer zsidó: ők ez a rés.” Majd így folytatta: „Mit tettél? Testvéred kiontott vérei kiáltanak fel hozzám a földről – mondja Isten Káinnak, amikor megölte Ábel. Többes számot találunk a szövegben, mert Ábelrel meghaltak Ábelnek a soha meg nem született gyermekei, unokái is.

Itt állunk különböző világnézettel, vallással, pártállással, önidentitással, de együtt és egy gondolattal, egy akarattal és indulattal tudunk emlékezni; van remény a jövőre. Van remény, hogy ez a társadalom bizonyos ügyek, emlékek, ideológiák mentén mégiscsak egy lesz: a megbékélés, az együttérzés, az empátia, a humánus ügye mentén” – hangoztak a főrabbi gondolatai.

Kovács Ferenc, Nyíregyháza polgármestere felhívta a figyelmet arra, hogy a holokauszt 80. emlékévéhez kapcsolódva a város a Kállay-gyűjteményben is szentel ennek figyelmet időszak kiállításával – felidézve többek között a lerombolt Status Quo-zsinagógát – azért, hogy többet ne adhassunk teret a gyűlöletnek. „Nem szabad elfelejtenünk arról a csaknem ötezer nyíregyházi lakosról, akiket minden előzmény nélkül deportáltak” – folytatta.

A Dohány utcai zsinagóga főkantora, Fekete László az áldozatok emlékére elénekelt héberül egy siratóimát, ezzel zárva az eseményt.

Az ünnepség utcán zajló része után a Görögkatolikus Múzeumban folytatódott az emléknapi programjai, ahol *Csillag a házban, csillag a kabáton* címmel megnyitották a Magyar Zsidó Múzeum vándorkiállítását a második emeleti kiállítóterben. Később a múzeumbann Kührner Éva, a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola főkönyvtárosa tartott előadást a Nyíregyházán és környékén élő zsidó családok városban betöltött szerepéről, sorsáról egészen a gettósításig és a gyűjtőtáborokba való szállításig, sőt a túlélőkről is szót ejtett, kiemelten azokra figyelve, akik a főiskola területén éltek.

A nap zárásaként Odobina László főiskolai rektor, valamint Dobos András, a Görögkatolikus Papnevelő Intézet rektora a városi zsidó temetőbe látogatott, ahol bekapcsolódott a hitközség megemlékezésébe.

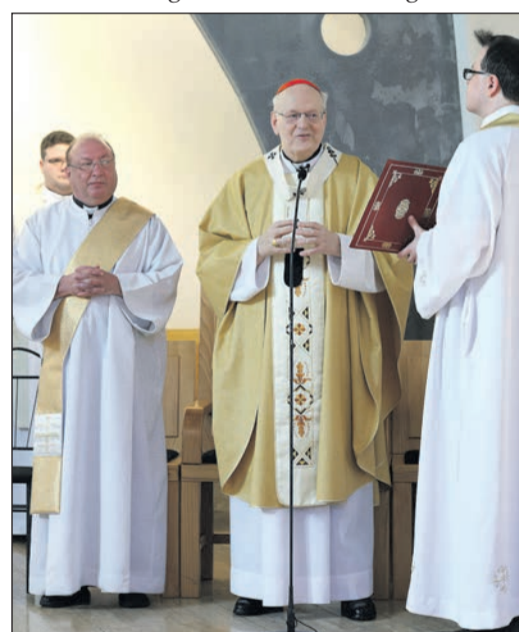
Forrás és fotó: Hajdúdorogi Főegyházmege

Sóként lenni jelen a világban

Erdő Péter bíboros, prímás a krisztusi bölcsességről a hitoktatók Te Deumán

Hazánkban szerencsés helyzetben vagyunk, mert a hitoktatók valóban azért dolgozhatnak, hogy hitünket továbbadják a fiataloknak. Nem pusztán vallási ismeretterjesztés a feladatuk, hanem igazi hitbörzés. Ehhez pedig hozzátartozik a hit tartalmának pontos és kellően részletes átadása – mondta Erdő Péter bíboros, prímás homíliájában az Esztergom-Budapesti Főegyházmege hitoktatóihoz.

A főegyházmege hitoktatóinak közössége hálaadó szentmisével búcsúztatta június 11-én este a 2023/24-es tanévet. A Te Deum végén Kelemen László hitoktatói felügyelő köszönetet mondott a világi katekétáknak a szolgálatukért,

hiszen olyan fontos feladatot látnak el, mint a hitünk átadása.

Erdő Péter bíboros többek közt arról beszélt a homíliájában, hogy a keresztények küldetéséről szóló evangéliumi példázatban a só elsősorban a bölcsességet jelentette, annak volt a jelképe. Ismerjük a „bölcsesség sója” elnevezést még a szent énekeinkből is. Igen, a só mint a bölcsesség jelképe, arra utal, hogy Jézus a saját tanítványainak megadta a tanítást, és ez a legnagyobb bölcsesség. Ez igazítja el az embert az életben.

Tehát sóként kell jelen lennünk a világban, segíteni kell, hogy Jézusnak a mindenkit eligazító bölcsessége eljusson az emberekhez, ízt, értelmet adjon mindenki életének. De van a sónak még egy, nagyon erőteljes jelentése is – mutatott rá a szónok. Ez pedig az a szerepe, hogy megóvja a romlástól. Annak idején, Jézus korában, hogyan tudták az élelmiszereket konzerválni? Elsősorban úgy, hogy lesózták azokat. Az elrothadástól, az elpusztulástól óvta meg az ételt a só. A „ti vagytok a föld sója” mondás

ezek szerint beilleszkedik abba a gondolatkörbe, amit másutt is sokszor látunk a kinyilatkoztatás történetében. Mert Lót történetében is azt látjuk, hogy Ábrahám alkudozik az Úrral: „ha tíz igazat találok, megkímélem a várost” – mondja az Úr. Ez a végső alku. És később is, egészen a XX. századig elő-előbukkan a hagyományban az a motívum, hogy néhány igaz ember tartja erkölcsileg a vállán a földet. De talán tapasztaljuk is ezt egy kicsit. Tapasztaljuk akkor, amikor egy munkahelyen azt látjuk, hogy nem a fele, hanem talán az egytized része, ha igazán ért a munkájához és komolyan dolgozik is, és az ő fáradságukon, gyakran az ő tönkremenésükön épül, annak alapján működik az egész tevékenység.

„Ti vagytok a föld sója” – Krisztus tanítványainak kell lenniük a föld sójának. Nekik kell lenniük azoknak, akiknek a kedvéért – Krisztus érdemeire tekintettel – Isten megkegyelmez a világnak. Olyan életet kell élnünk, hogy rajtunk ismerje meg az Isten a világban jelenlévő Krisztust, és ezért szeretettel nézzen a világra, megkegyelmezzon a világnak. Ez azt is jelenti, hogy nekünk magunknak nem szabad kritikátlanul a világhoz hasonlunk. Ez jelentené azt, hogy „a só ízét veszti”. Hanem Krisztushoz kell egyre jobban, újra meg újra minden gyöngöcséggünk ellenére hasonlítanunk, hogy mi adhassuk meg – az ő erejéből – azt, ami a világból hiányzik. Azt, ami a világot megőrzi a pusztulástól, és megtartja az üdvösség felé vezető úton.

A bíboros hangsúlyozta: Tanítsuk meg az Apostoli hitvallást, a Tízparancsolatot, a Miatyánkot és a szentségek felsorolását! Ezeket nem bízhatjuk a számítógép memóriájára. Ehhez járul a segítő keresztény szeretet gyakorlása, ehhez járul a közösségi vallásos élet sok örömteli megnyilvánulása, de az alapokról soha ne feledkezzünk meg!

Beszéde végén Erdő Péter köszönetet mondott a hitoktatók az elmúlt tanévben végzett fáradságos szolgálatáért és kérte mindannyiuk életére Isten bőséges áldását.

Forrás: Zsuffa Tünde/ Esztergom-Budapesti Főegyházmege Fotó: Zuggó Zsolt

Isten mindenütt velünk van

Az Egri Főegyházmegye újmiséseit kérdeztük életükről, küldetésükről

Remélj az Úrban, bátran cselekedj!

Több száz fiatal várt a sorára Porto San Giorgióban. Egy kosárból sorban húzták ki a neveket és az országokat. A sorshúzás a kolumbiai Parra Molina Adolfo Enriquének Magyarországot juttatta. Ő a

nekünk a hitet. Vitt minket magával misére, mesélte nekünk a bibliai történeteket – emlékszik vissza gyerekkorára.

Egy meghatározó élményt idézi fel: „Egy alkalommal kettesselével útnak indítottak minket, hogy hirdessük az örömhírt. Nem vihetünk magunkkal semmit, se pénzt, se ruhát. Egy zsolozsma és

jezése után is megmarad, mert a barátság a papságban nagyon fontos. Összetartozunk, ugyanaz a motiváció: Krisztus ügyét akarjuk Egyházában szolgálni.”

Valentint nagymamája vitte el kisgyerek korában a templomba, s korán elkezdett ministrálni. Dicséri plébánosát, Utassy Vilmos atyát. „Végigkísérte az utamat, most nagy lázzal készül a szentelésre. Jó példa előttem. Kedves az emberekhez, ha valakit régen nem látott a templomban, rákérdez, mi történt vele. Egyszerű, imádságos élete megerősítés számomra. Én is ilyen pap szeretnék lenni.” Valentin ebben jó úton jár. Ő fogadott minket, összefogta a hét fős csapatot, mindenben készséges és szolgálatkész volt, és az interjúk végén kávézni invitált.

Valentin gyöngyöspatai származású. „Vallásos település Gyöngyöspata, jó közösség volt mögöttem, ez máig megmaradt. Bármilyen templom körüli munka adódott, rögtön voltam rá jelentkezők, és az összetartás az imádságban is megjelenik” – meséli.

Valentin az általános iskolát Gyöngyöspatán kezdte. Ötödik osztályos volt, amikor az Egri Főegyházmegye átvett egy iskolát Gyöngyösön. „Egyrészt a faluban el lehetetlenült az oktatás, másrészt ekkor már a szívemben volt a papi hivatás gondolata, így szüleim támogatásával átjelentkeztem ebbe az iskolába. Gyöngyösön jó káplánok foglalkoztak velünk.” A gimnáziumot Valentin Esztergomban végezte a ferenceseknél. Szeretett oda járni: „Sokrétű lelki programot nyújtott nekünk az iskola” – dicséri. Megfordult a fejében a szerzetesség is, de nem oda érzett hívást. „Kötődtem az egyházmegyémmel is, hiszen itt vettem részt alsós koromtól a ministráns és ifjúsági találkozókon, már ekkor kialakult, hogy én ide tartozom.”

Visszatekintve hivatása születésére azt mondja, nyolc évesen ébredt fel benne a vágy, „milyen jó ott lenni az oltárnál, de jó lenne úgy ott lenni, mint az atya”. Valentin megerősítő jellel vár: „Ezt meg is kaptam.

lesz a papi jelmondatom *Sámuel könyvéből*. Engem is álomban szólított meg Isten. Sámuelhez hasonló készséggel szeretnék mindig odalépni az Úrhoz. A papság szolgálat számomra, azért adjuk életünket, mert szolgálni szeretnénk.”

Aki lelkesít, támogat és megtartja az erőt bennem

Kubik Zsolt 24 éves fiatalember Magyarország legészakibb, közvetlenül a határnál fekvő falujából, Hidvérgárdóból származik. Cigánylakta környék, Zsolt magát is cigány származásának mondja. Csu-

Zsolt indulását nagyban segítette egykori plébánosa, Juhász János atya. Az egyházmegyében Boksi atyáként ismert, három éve elhunyt pap szintén cigány származású volt. „Nekem ez imponált. Boksi atyát mindenki ismerte, szerettem. Sokat foglalkozott velünk, vitt minket az egyházmegyei találkozókra. Ha ő pap, miért ne lehetnék én is? – játszottam el már hatodik koromban a gondolattal. Akkor ez még nem volt tudatos. Aztán sok jelet kaptam, amelyek megerősítettek abban, hogy Isten papnak hív. Sokan támogattak, úgy érzem, hogy jó döntést hoztam.”

Az elmúlt évben Zsolt diakónusként belekóstolhatott a papi élet mindennapjaiba. Megerősödött benne, hogy

élmény volt látni, ahogy ott törekszenek a hiteles életre. Éljük azt, amit hirdetünk. Ez váltja ki az emberekből a bizalmat. Azt gondolom, Jézushoz sem elsősorban a csodák miatt csatlakoztak az emberek, hanem amiatt, ahogy jelen volt az emberek között, ahogy bizalmat sugárzott” – fogalmaz.

Balázsnak hosszú volt az ide vezető útja. A Miskolc melletti Arnóton született, nagycsaládban. Ő a legidősebb az öt fiú közül. A családban kapta meg a hitbéli alapokat. Érettségi után az egészségügyben dolgozott. „Egész életemben emberekkel foglalkoztam, kapcsolatba kerültem a társadalom különböző rétegeivel.” Balázs korán elveszítette édesapját. „A veszteség eltávolított Istentől, az emberektől. Mindenkit hibáztattam a sorsom miatt. Mint legidősebb fiú, váratlanul én lettem a családfenntartó. Ez sok lemondással járt. A család nehéz anyagi helyzetbe került, nem láttam más megoldást, el kellett mennem Németországba dolgozni.”

Balázs Németországban is az egészségügyben vállalt munkát. Az első időben az anyagi függetlenség elvárásolta: „Kezdetben sok szórakozással akartam pótolni mindazt, ami otthon nem adott meg. Kerékpároztam, kirándultam, buliztam. Egy év után üresnek éreztem ezt az

”

Éljük azt, amit

hirdetünk. Ez váltja ki az emberekből a bizalmat.

Azt gondolom, Jézushoz sem elsősorban a csodák

miatt csatlakoztak az emberek, hanem amiatt,

ahogy jelen volt az emberek között

életet. Ennyi lenne, kérdeztem magamtól?” Látta, hogy Németországban az emberek arra vágnak, hogy „kimaxolják” az életüket. Több a pénz, de lelkileg nem jobb ott az élet, nagy töresek vannak az emberek

neokatekumenális út közösségének tagja, a Redemptoris Mater Missziós Szeminárium növendéke. 2016-ban érkezett hazánkba. Megtanulta nyelvünket, elvégezte Egerben a szemináriumot, most pedig pappá szentelik.

„Szinte semmit nem tudtam Magyarországról. Nem volt egyszerű otthonról elszakadni az ismeretlenbe, elhagyni a családomat. Nagy kontraszt van a két ország kultúrája között, már csak ha azt nézzük, hogy szemben az ezeréves magyar kereszténységgel, a kolumbiai kereszténység ötszáz éves. Készültem a mentalitásbeli különbségre. Az elmondásokból arra számítottam, ridegebb emberek élnek itt. Ez nem igazolódott. Már az első találkozáskor sokan megöleltek, viccelődtek velem. Szeretek itt lenni.”

Enrique 2013-ban részt vett a Rio de Janeiro-i Ifjúsági Világtalálkozón. Ott érezte először, hogy Isten papnak hívja. Akkor ez még nem hozott változást az életében. „Egy voltam a középiskolás fiatalok közül, aki barátokzik, szórakozik, sportol. Az Út közösségében ez a hívás azonban egyre erősebbé vált. Lassan-lassan felismertem, hogy, Isten irányít engem ezen az úton. Azóta érzem Isten hűségét életemben. Bárhol voltam, Isten velem volt. Örülök, hogy megtapasztalhatom Isten gazdagságát, ezt az élményt szeretném közvetíteni az embereknek. Remélj az Úrban, bátran cselekedj, légy erős! – az Úr ezen biztatásával kezdem papi életem.”

Enrique egy Egernél kisebb, vidéki városban nőtt fel Kolumbiában. Szép környezetben. A szomszédban lakott a rokonság, a nagyszülei, unokatestvérei. Enrique sokat segítette a nagyszüleinek. Elkísérte őket a telkükre, ahol állatokat tartottak, gyümölcsfák voltak. Banán, mandarin, édesburgonya nőtt a kertben. A család erősen kötődött a valláshoz, főként Enrique édesanyja, aki már születésétől kezdve az Út közösségének tagja volt. „Fontos volt neki, hogy átadja

egy rózsafüzér volt nálunk. A társam is az Út közösségének tagja, egy orvos. Egy számunkra idegen városba, Szegedre mentünk. Isten gondoskodott rólunk. Nem maradtunk éhen, volt hol aludnunk. Egy parkban kezdtük el megszólítani az embereket. Szép beszélgetéseink voltak. Az emberek szenvedéseikről, nehézségeikről számoltak be. Találkoztunk egy férfival. Zaklatott lelkiállapotban volt, kiderült, sok nehézség van mögötte. Beszélgettünk Istentől. Őt ez annyira megérintette, hogy sírva fakadt. Kérdezte, mire van szükségünk, és elvitt minket egy tanodába ahol kaptunk szállást. Isten gondoskodott rólunk. Nekem minden egyes nap arról szól, hogy felfedezem Isten jelenlétét életemben.”

Szeretném szolgálni az Urat

Gyarmati Valentin az évfolyamukat dicsérve kezdi a beszélgetést: „A hét szentelendéből négyen kezdtük együtt a szemináriumot. Hasonló úton,

hasonlóan helyekről, és mindannyian érettségi után jöttünk. Nemcsak az tart össze minket, hogy egy évfolyamra járunk, hanem már a barátság köteléke is. Bármilyen nehézségünk van, tudunk egymáshoz fordulni, merünk egymástól segítséget kérni. Bízom benne, hogy ez a szeminárium befe-

Imádkoztam azért, hogy Isten mutassa meg nekem az utam. Álomban Mária képe előtt álltam és imádkoztam. Egyszer csak Mária kilépett a képből, és azt mondta, legyél pap. Ma is él bennem ez a kép. Úgy érzem, jó helyen vagyok, ezt élelem meg nap mint nap. „Szólj uram, hallja a te szolgád!” Ez

pa mosoly, ahogy életéről mesél: „Szerető családban nőttem fel. A nagyszülők is velünk éltek. Kiskoromban járt az egész család misére, de amikor dedí és utána nem sokkal papó meghalt, eltávolodott a család a templomtól. Aztán amikor elkezdtem a szemináriumot, a család kapcsolata a templommal újra megerősödött, még öcsém is eljár időnként misére.”

Zsolt az alsó tagozatot a faluban végezte, a felsőt a szomszédos Bódvaszilason, onnan jelentkezett Edelénybe a Szent János Görögkatolikus Gimnáziumba, ahol emelt magyar és történelem szakos osztályba járt. „Míg az általános iskolában szinte 99%-ban mi, cigányok tanultunk, addig Edelényben ketten voltunk csak cigány származásúak az osztályban. A dolog érdekessége, hogy társam is papi hivatást választott, ő a görögkatolikus szemináriumban tanul. Egymást tartottuk meg, ebből a szempontból is nagy élmény volt az ottani élet.”

Hogy Edelényben tanulhasson, Zsolt naponta 3 órát utazott. Reggel 5.50-kor indult, délután ötre ért haza. „Télen hétköznap nem láttam napsütésben Hidvérgárdót” – mondja nevetve. Szerette a középiskolát. „Nagyon támogató szellemű volt a közösség, a tanárok, az iskolalelkész és a diákok is. Jó osztályközösség volt, nem éltem meg semmilyen megkülönböztetést. Mindenkinél volt valamilyen különlegessége, ez összehozott minket. Szeretettel bűcsűztünk el. Ott-hon, a faluban büszkék rám, először azért, hogy érettségiztem, most még inkább, hogy pappá szentelnek és teológusi diplomám lesz.”

Megtaláltam az irányt

Lestál Balázs a legidősebb a papszentelésre várók között. A szeminárium alatt egy évet töltött a Szent Ferenc Kistérvérei Zsoltoközösségben. „Nagy

életében. A pénzt nem oldja meg az életet. Megerősödött benne, hogy vallás tud tartást adni az embernek, aki hisz, tud túllátni a saját érdekein. Ebben a helyzetben kezdett Balázs járn egy magyar misére. „Ott újra előjött a hívás. Isten ugyanis már korábban is küldött jelzéseket, de nem voltam szabad élethelyzetben, támogatnom kellett a családomat. Úgy döntöttem, jelentkeztem levelező teológiára. Egyre jöttek a megerősítések, és miután a családi helyzetünk rendeződött, jelentkeztem Egerbe a szemináriumba. A szeminárium adott irányt. Feladatok állnak előttem: sok munka a papság. Látok jó példákat, ami ösztönöz. Tudom, hol vannak a szükséges források, igyekszem erősíteni istenkapcsolatom, ez a legfontosabb számomra.”

Az ujjá köré csavart a Jóisten

Már gyermekként felmerült Muhari Mátéban a papi hivatás gondolata. Körüljárta, megvizsgálta, próbatételek között megérelte döntését. 28 évesen azzal az elszántsággal áll Isten elé: „Csak egy a szükséges. Az, hogy Jézus lábához telepedjek, hogy őt figyeljem. Bármit csináljak, az a Jóisten

tetszése szerint legyen” – fejezi ki szentelési jelmondatával.

Máté Jászberényben töltötte gyermekkorát. Büszke a származására: „Nagyon sok minden köt a városához. Jász vagyok apai és anyai oldalról is, szeretem ezt hangsúlyozni. Minden évben emlékezünk a redemptióra, amikor a jászok önerőből visszavásárolták szabadságukat és kiváltságait.” Identitása másik fontos szála, hogy a családja, ahogy alapvetően a jászok, katolikus. Máté családja együtt járt szentmisére. Máté háromévesen kezdett ministrálni. „A legkisebb karing is nagy volt rám, ki sem látszódtam az oltár mögül. A híveknek ez nagyon tetszett” – meséli. Máté nőtt, egyre több feladatot kapott az oltár körül. Érelődésében jelentős mérföldkő volt egy nyári hittanos tábor. A 12 éves gyerek jól érezte magát. Strandoltak, fociztak, este gitáros misén vettek részt. „Mi értelme van ennek az egésznek? Miért vagyok itt?” – tette fel magának a kérdést, és elhatározta, ezután hétköznap is mindennap megy misére és ministrál. Ekkor volt hetedik. „Segítetted, hogy a káplánunk sokat foglalkozott velünk. Rövid idő alatt az ujjá köré csavart a Jóisten. El sem tudtam képzelni, hogy ne járjak misére. Októberben imádkoztuk a rózsafüzért, ezt én nem hagytam abba, minden lefekvés előtt elimádkoztam. Egy alkalommal térdeltem este a szobámban, daráltam a

rózsafüzért, hogy minél gyorsabban lefeküdhessenek. Akkor merült fel bennem a kérdés, mi lenne, ha pap lennék. A kérdéssel együtt éreztem egy különleges jelenlétet a szobában. Egyszerre volt nagyon tiszteletteljes és félelmetes. Attól kezdve örömmel mondtam, ha kérdezték: pap leszek.”

A középiskola Máté számára nagy családi próbatétellel kezdődött: autóbalesetben elvesztette 18 éves bátyját. A család megrendült: „Miért engedi ezt a Jóisten? Miért a mi, templomba járó családdal történt meg ez? Én akkor is igyekeztem mindennap járni templomba, az aktív szentségi élet segítette. A papságot aztán jegeltem, úgy gondoltam, nekem a lányokkal van dolgom.” Máté a középiskolában cserkészvezető lett, szeretett foglalkozni a gyerekekkel. Ez és osztályfőnöke hiteltel tanári példája arra indította, hogy tanárnak jelentkezzen. Történelem és hittan szakpárt választott, a hit átadása továbbra is elsődleges fontosságú volt számára.

Budapesten tanult, az első évben a Chemin Neuf közösség kollégiumában lakott, utána pedig a jezsuitáknál kapott helyet cserébe azért, hogy besegített a templom körüli teendőkbe, programok szervezésbe. „Felbecsülhetetlen

az a tapasztalat, amit ott összedtem négy év alatt. Rengeg közös ima, beszélgetés. Mindeközben bennem folyamatosan dolgozott a hivatás kérdése. Mintha próbáltam volna ráérőltetni Istenre az akaratom, de nem tudtam napirendre jutni, hogy mi legyen velem. Dolgoznom kellett az istenképemen” – magyarázza, hogyan alakult át benne az istenfélelem. „Rá kellett jönnöm, a Jóisten számára az a legszebb kép az életéről, ha a papságot választom. Ennek felismerése nagyon jó érzést adott és felszabadított. Ma már tudom: Csak egy a szükséges.

„A Te nevedben tárom imára kezemet”

Novák Lajos élete jól példázza, hogyan egyengeti az Isten az ember útját. „A Jóisten sokszor kis építőkövekből épít nagy dolgokat” – fogalmaz. Lajos születése után ugyan katolikusnak keresztelték, de nem volt a család valóságos, édesanyja ráadásul reformátusnak volt keresztelve. Aztán Lajos iskoláját átvette az Egri Főegyházmegye. A hatodikos fia számára édesanyja a hittant választotta. Már elkezdődött a tanév, amikor egy vasárnap anya és fia elhatározta, misérek misére. „Hátul ülünk le. Próbáltuk utánozni az embereket. Volt nagy bizony-

talanság, mert nem tudtuk, mikor mit kell csinálni. A miséről kifelé menet anyával egymásra néztünk: Jöjjünk el a jövő héten is, nem is volt rossz!” A szülőben és gyermekében elindult akkor valami, és elkezdtek vasárnaponként templomba járni. Lajosnak sokat jelentett vallását gyakorló osztályfőnöke, hittanára és az iskolalelkész példája. Megszerette a hittant: „Rábédtem, hogy a hit és a hittan nem olyan, ahogyan én elképzeltem, nem holmi életidegen ösdiság.”

A következő építőköve az elsőáldozás volt. Lajos megfigyelte, hogy a szentmise egy adott pillanatában mindenki kimegy a templom elejébe, szinte csak ő és édesanyja maradnak a helyükön. Ekkor ébredt fel benne a vágy, milyen jó lenne kimenni a többiekkel együtt. Hittanárától érdeklődött, s megtudta, hogy ez harmadik osztályban szokás, ő pedig ekkor már hetedik volt. „Úgy éreztem, hogy nagyon kellemetlen lenne hetedikesként beállni a harmadikosok közé. Úgy döntöttem, megleszek én enélkül is. Aztán egyik osztálytársam megkérdezte, nem szeretnék-e elsőáldozó lenni, mert ő igen, de egyedül nem mer. Boldogan mentem haza, hogy a nagy problémámra megvan a megoldás. Ketten beülni a harmadikosok közé már más volt.” Onnantól kezdve heti rendszerességgel örömmel jártak a szentmise felkészítőkre, s így lettek elsőáldozók, majd nyolcadikban bérálkozók.

Következett az újabb építőköve, a ministrálás. „Hivatásom felismerésében ez az egyik legaranyosabb történet számomra. A diakónusok általánosan az iskolalelkész misézett. A padok tele voltak gyerekekkel. Mi édesanyjammal mindig a hátsó padokat választottuk. Az atya mindig megkérte a sekrestyés nénit, hogy hívjon gyerekeket ministrálni. Látam, hogy a néni odamegy gyerekekhez, mond nekik valamit és kézen fogja őket, viszi magával őket a sekrestyébe. Az egyik vasárnap észrevettem, hogy engem is kinézett. Kértem anyukámat, ha idejön a néni, mondja, én nem mehetek. Jött is, és kérdezte: van-e kedvem ministrálni? Nincs! – suttogtam gyenge hangon. De ő biztatott: „Gyere, jó lesz!” Akkor talán egy hónapja jártunk szentmisére, ijesztő volt számomra a gondolat, hogy kimenjek. Vártam, hogy Anyukám segítsen. Abban a pillanatban a két asszony egymásra nézett, két anyai szempár találkozott. Cinkosan összemolyogtak. Anyukám bátorítóan megsimogatott, a nénire, Kati nénire bízott, aki bevitt a sekrestyébe. Kaptam ministránszoknyát, karinget. Egy volt osztálytársam eligazított,

kintek vissza az eddig megtett útra. Lassan felfedeztem azt a sok apró részletet, ami vezetett. Egy szentségimádásban kimondtam az igent. Ezzel a bizonyossággal fejeztem be a gimnáziumot, és jelentkeztem a szemináriumba.

„Neked mondom áldást, amíg csak élek. A Te nevedben tárom imára kezemet” – Lajos papi jelmondata hálaadás mindazért, ahogy Isten eddigi útját egyengette és hite szerint egyengetni is fogja.

Halló fül és nyitott szív

Szedmák Zoltán egy Heves vármegyei kis faluból, Vámosgyörkről származik. Elsőáldozás után plébánosa a hitoktatón keresztül szólította meg és hívta ministrálni. „Behívót kaptam, mint a katonaságnál. A plébánosom liturgikus igényessége tűnt fel először. Ennek köszönhetően sok minden megszépült a templomban, ami szép, vonzza

a tekintetet, az ember érzi, van mögötte valami. Nagy élmény volt, amely innentől meghatározta az életemet.”

Zoltán nemcsak ministrált, belelátott más feladatokba is, leginkább a sekrestyébe, melyet hamar eltanult. Így mélyült az Egyházzal és együtt a hittel való kapcsolata is. Az általános iskola után Gyöngyösre, állami gimnáziumba járt, nem tanult hittant, de ami érdekelte, annak utánalovolt.

Újabb két mérföldkő volt, hogy Zoltán 2018-ban részt vett a szeminárium nyílt hétvégéjén, majd egy csestochowai zárandoklatot követően kimondta az igent. „A szemináriumban kitárult a világ, megismertem az Egyház sokszínűségét.” Zoltán azt meséli, nem volt két egyforma évük. „Beköltöztünk, elindult az élet, aztán jött a Covid, így a szemináriumban maradtunk és

új utat nyitottunk, közvetíteni kezdtük a szentmiséket. A hűvét külön élmény volt Érsek atyával a ház falain belül.” Elkezdődött a bazilika felújítása is, majd a nagy szemináriumi épület is megújulásnak indult, ami ki, majd visszaköltözéssel járt. „Nagy élményt jelentett a NEK, ahol kispapként egész héten ott lehettünk, majd a pápalátogatás, ahol hárman az asszisztenciába besegítve a pápával is kezelt foghattunk. Végül pedig az ideai nemzeti zárandoklat. Különös jel volt, hogy a diakónus és papszentelés előtt is találkozhattam az Egyház földi vezetőjével.”

Küszöbön a szentelés: „Istennek legyen hála, elkészült a bazilika. Az új oltár előtt szentelnek minket pappá. Ezt nem lehet eléggé megköszönni az égieknek.” „Hiszem, hogy meglátom az Úr javait az élők földjén” – ezt a zsoltárverset választotta Zoltán papi jelmondatul, szentképnek pedig egy, az utolsó vacsorát ábrázoló ikont. „Nagyon szeretem

a liturgiát. Az Úr javait bizonyos értelemben megéljük a mindennapi életben, amikor papként belelátunk emberek életébe, hogy hogyan mennek előre a hitben. A liturgiában az Úr javaiba kapunk bepillantást. Úgy szeretném végezni a liturgiát és minden más szolgálatot, hogy soha nem lehet tudni, kit mi érint meg. Lehet az emberekre hatni. De olyan világot élünk, amelyben nem elméleti síkon fogjuk megégni az embereket. Keresni kell a hittapasztalatot, hogy mit tesz Isten az életben! Ebből a nagy erejű hittapasztalatból született az Egyház, s ezért hiszem és remélem, hogy ebből is fog megújulni. Mi csak eszközök vagyunk ebben, halló fül kell és nyitott szív, mert ez Isten műve lesz és Léleké, akié az Egyház.”

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

A VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA FELHÍVÁSA A 2025-ÖS SZENTÉV RÓMAI ZARÁNDOKLATAIVAL KAPCSOLATBAN

Kérjük azokat a plébániai közösségeket, baráti társaságokat és zárt csoportokat, akik jövőre római zárandoklatot terveznek, hogy mielőbb, de legkésőbb augusztus végéig keressék meg irodánkat elképzeléseikkel.

A 2025-ös szentévben több, mint 30 millió zárandokot várunk az Örök Városba, és annak érdekében, hogy megfelelő minőségű szálláshelyet tudjunk foglalni, fontos időben elkezdni a szervezést.

Emellett természetesen szívesen segítünk a más zárandok- és kegyhelyekre tervezett utazások lebonyolításában is.

Csoportok esetében kérjük, hogy közvetlenül Budai András kollégánkat keressék a +36 20 565 3498-as telefonszámon, vagy a budaiandras@viasacra.hu e-mail címen.

Legyünk „a remény zárandokai”, és menjünk együtt útra a békénkért a 2025-ös szentévben is!

+36 20 500 5050

www.viasacra.hu

www.szentev2025.hu

A megtisztulás, életrendezés és találkozás helye

Mátraverebély–Szentkút családbarát zarándokközpont lett

(Folytatás az 1. oldalról)

Az átadóünnepségen jelen volt Veres András, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke, győri megyéspüspök; Tóth Tamás, az MKPK titkára; Berhidai Piusz OFM, a Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány provinciális; Orosz Lóránt OFM, a Mátraverebély–Szentkút Nemzeti Kegyhely igazgatója és Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára. Az eseményen köszöntötték a miniszteriumok, az Országgyűlés, a kormányhivatalok, az egyházak és a rendek, az önkormányzatok, a rendvédelmi szervek és a kivitelezésben közreműködő fő- és alvállalkozó cégek képviselőit.

Orosz Lóránt beszédében idézte a Lourdes-i zarándokközpont egykori vezetőjének gondolatait a zarándok elvárásairól: a kegyhely legyen Isten keresésének és vele való találkozásnak a helye, legyen a hit személyes és közösségi kifejeződésének helye, s mindezek mellett fontos az itt megtapasztaltak továbbadása, a tanúságtétel is. A mostani, június 30-án lezáruló fejlesztés célja, hogy e hármaz elvárásnak minél jobban meg tudjanak felelni – fogalmazott a ferences kegyhelyigazgató. A továbbiakban ismertette a projekt történetét. Kiemelte, hogy a beruházást Kálmán Peregrin OFM kezdeményezte Dobszay Benedek OFM, az akkori tartományfőnök együttműködésével 2017-ben, amikor a miniszterelnök meglátogatta a zarándokhelyet. Orosz Lóránt beszédében végül köszönetet mondott a Jóistennek, a Szűzanyának, majd azoknak az intézményeknek és cégeknek, amelyek részt vettek a fejlesztésben.

Soltész Miklós államtitkár beszédében hangsúlyozta: „A kegyhely

célja, hogy a kereszténység üzenete mindenkihez eljusson”.

„Minden család és közösség életében öröm, ha egy vágyva vágyott célt elérnek, ha egy közös munka befejeződik” – kezdte beszédét Veres András püspök. – Az itteni fejlesztés újabb szakasza zárult most le. Számos új szolgáltatás jött létre a zarándokok, különös tekintettel a családok számára.

A püspök kitért arra is, hogy a *vallási turizmus* kifejezés mostanra általánossá vált helytelen használatát tisztázni és javítani kell. Mint mondta, vallási turizmuson szakrális műemlékek, templomok, monostorok és bizonyos kulturális események meglátogatását értjük, de ezek semmi esetre sem keverhetők össze a kimondottan lelki természetű tevékenységekkel, amelynek például a zarándoklatok, a lelkigyakorlatok és az imatáborok. Ez utóbbiak lényegileg különböznek az előbbiektől, céljukat és természetüket tekintve egyaránt, mégis gyakran ezeket is a vallási turizmus kategóriájába soroljuk. A püspök figyelmeztetett, jó lenne végre változtatni ezen, s a kettőt egyértelműen megkülönböztetni egymástól.

Veres András arról is beszélt, mit jelent a zarándoklat a hívó ember számára. Az apostolok és a vértanúk sírházhoz már az első századokban ellátogattak a hívek. A püspök rámutatott,

magá a zarándokút az igazán fontos: mindaz, ami közben az ember lelkében végbemegy, hiszen intenzív idő ez az egyén és Isten kapcsolatában.

Berhidai Piusz a rendtartomány nevében mondott köszönetet a kegyhelyen megvalósult beruházás sze-

megkapta Jézus szent sebeit. Mint mondta, mindkét helyen megvan az, ami lehetővé teszi az Istennel való találkozást: van templom, körülötte a természet és egy testvéri közösség,

amely fogadja a zarándokot. A beruházás a találkozást kívánja szolgálni, ez a mi hivatásunk – tette hozzá.

Orosz Lóránt vezetésével a résztvevők meglelték a kálváriakápolnát, amelyet egy patkó alakú, több mint négyszáz férőhelyes urnateme-

tővel vettek körül. Az épületre kis mediterrán harangtorony is került, a kápolna előtti téren szabadtéri szentmisét lehet bemutatni. A belső teret Mátyássy László Szent Mihályt és Szent Rafaelt ábrázoló domborművei díszítik.

Tizenhat családi apartman és egy grillezésre is alkalmas fedett közösségi tér található a zarándokközpont bejáratánál, mintegy 1100 négyzetméter. A kegyhely fejlesztésének vezető tervezője Borbás Péter DLA építész.

Játszóteret, többfunkciós sportpályát, két kempinget, napelemparkot és játszósobát is kialakítottak a zarándokközpont területén, fejlesztették a közműveket, több ezer négyzetméternyi új utat és hatalmas parkolót építettek, megoldották a vízvezetést, szolgálati lakásokat hoztak létre. Fűtés került a templomba, ami lehetővé teszi, hogy télen is lehessen elsősorban ajátosságokat tartani.

Ám nem csupán új épületekkel és létesítményekkel gazdagodott a zarándokközpont: elültettek 627 fa-csemetét, bővítették a kegytárgybolt kínálatát, megjelentettek egy angol és magyar nyelvű kiadványt, valamint egy tudományos kötetet, és új weboldalt is fejlesztettek.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

Oltárszentelés és tanévzáró az egri székesegyházban

Az Egri Főegyházmegye fenntartásában működő katolikus iskolák tanévzáró Te Deumát tartották és új oltárt szenteltek június 12-é a közelmúltban felújított bazilikában. A koncelebrált ünnepi szentmisét Ternyák Csaba egri érsek mutatta be.

Lóczy Tamás, a helyi Egyházmegyei Katolikus Iskolai Főhatóság (EKIF) elnöke köszöntötte a jelenlévőket, a főpásztort, a pedagógusokat, a katolikus közoktatási intézmények kitüntetett diákjait.

Ternyák Csaba érsek szentbeszédében a szentmise, az oltár szerepéről elmélkedett, s köszöntötte a kiváló teljesítményt nyújtó diákokat, majd az oltárszenteléssel kapcsolatban elmondta: „Örömmel és nagy hálával van tele Isten iránt, hogy megadta ezt a mai napot. Istennek legyen hála, az embereknek pedig köszönet. Nagyon sokan dolgoztak, dolgoztunk együtt azért, hogy közel öt év felújítás után erre ma sor kerülhessen. A régi oltárt a felújítás során le kellett bontani, visszaállítására pedig nem volt lehetőség. A szentelés során Szent Magnusnak és Severusnak ugyanazokat az ereklyéit fogom elhelyezni az új oltárban (amelyeket Krisztust szimbolizálja), amelyeket 1968-ban elődöm, Breznóczy Pál érsek úr helyezett el.

Az új oltár és ambó mind anyagában, mind stílusában illeszkedik ahhoz a gyönyörű szószékhez, amelyik szintén a Brač szigetéről való márványból készült. Az anyagnak és a formának ez az egysége szépen kifejezésre juttatja, hogy a szentmisében Isten nemcsak az Eucharisztia asztaláról, hanem Igéjének asztaláról is táplál minket.

A diákokhoz szólva az érsek hangsúlyozta: „Büszkék vagyunk rátok, akik tanulmányokban, hűségben, templomi szolgálatban, vagy éppen a sport területén kiemelkedtek vagytok. Szívvel gratulálom sikerei-

tekhez és köszönöm nektek és tanáraitoknak a sok munkát. A mai szentmise után oklevelet és ajándékot fogok átnyújtani nektek köszönetem jeleként.”

Ternyák Csaba megköszönte a paptestvérek szolgálatát is, akik ezekben az iskolákban a lelki vezetőket biztosítják.

Mint mondta: az egri bazilikánk homlokzatán olvasható latin nyelvű felirat nem csak ebbe a templomba hív bennünket, hiszen ő otthon van minden templomban, amelynek oltárán megújul a keresztáldozat: Venite, adoremus Dominum! – ami annyit tesz: »Jöjjetek, imádjuk az Urat!«

Imádjuk őt a szentmisében, imádjuk a csendes szentségimádáson, imádjuk egy egyszerű templomlátogatás során, amikor néhány csendes percet találunk az imádságra, és kérjük őt, hogy alakítson bennünket

napról napra saját képére és hasonlatosságára.

A hitvallást követően a főpásztor elhelyezte az új oltárban Szent Magnus és Severus ereklyéit, majd megáldotta, és Jézus Krisztus öt szent sebének jelül közepített és az oltár négy sarkán krizmával megkente az oltárt, melyet a tömjén égetését követően az asszisztencia feldíszített.

A szentmise végén Ternyák Csaba érsek ünnepélyesen lezárta az Egri Főegyházmegye iskoláinak 2023/24-es tanévét, és meghirdette a jövő tanév mottóját: „Jöjjetek, imádjuk az Urat!” A főpásztor hangsúlyozta: a világegyház 2025-ös szentévének mottója is – „a remény zarándokai” – legyen útmutatás számunkra.

A szentmisét követően adta át az egri érsek a katolikus köznevelési és szakképző intézmények kiemelkedő tanulmányi eredményt felmutató, példamutató magatartást tanúsító diákjainak és közösségeinek az elismerő okleveleket. A kitüntetettek névsora az egyházmegye honlapján olvasható.

Forrás:
Egri Főegyházmegye
Fotó: Lénárt Márton

Élő istenkapcsolatban bontakozik ki a kegyelem

Ezüstmisét ünnepelte Mohos Gábor püspök

(Folytatás az 1. oldalról)

Mélyebben elgondolkozhattunk az egész életünk irányán, a hivatásunkon. A gimnázium meghatározó volt abban, hogy a hivatásom letisztult, megérlelődött. Érettségi után választanunk kellett, hogyan tovább. Döntésem a papság mellett tudatos volt és helyes is, de szükség volt arra, hogy érlelődjen az időben. Ennek lehetőségét biztosította a szeminárium hat éve.

– A tanulmányait Esztergomban kezdte, és Rómában fejezte be. Hogyan élte meg a váltást?

– A szemináriumba kerülés Pannonhalma után életmód tekintetében nem jelentett nagy váltást számomra. Újdonság volt viszont, hogy a hozzám közel álló reáltárgyak helyett rá kellett hangolódnom a humántárgyakra, de az ezekben való elmélyülést örömmel fogadtam. A második év vége aztán meghatározó változást hozott: Rómába küldtek tanulni. Egy zárt világból a világegyház közepébe kerültem, nem sokkal a rendszerváltás után. A Pápai Gergely Egyetemen a világ száztizenhat országából tanultak növendékek, akiket a rendkívüli kulturális sokféleség ellenére összekötött a katolikus hit, Jézus Krisztus. A sokszínűség mellett is tökéletesen egy hullámhosszon tudtunk lenni a hitben.

– Mi volt a szakterülete?

– A morálteológia, ebből szereztem licenciátust. Ez már akkor is ne-

künk mégis hirdetniük kell az igét, akár alkalmas, akár alkalmatlan. De tapintattal kell tennünk. Alapvető lelkipásztori feladat mélyebben megérteni azokat, akikkel beszélünk, hogy jobban megtaláljuk a közös hullámhosszot. Ez ma azért is nehéz, mert széttöredező társadalomban élünk, ahol nincsenek egységes irányelvek, mindenki a maga módján gondolkodik, s így még nehezebb közös nevezőre találni. A Szentlélek tud segíteni ebben. Amikor sikerül nyugvóponttra jutni, az nagyon jó. Én képviselem az Egyház tanítását, a másik magába fogadja, feldolgozza, elfogadja azt, s a vele való beszélgetésben én is kapok engem gazdagító szempontokat, tanulok belőle, egy másik szemszögből látom a problémát, ami megértőbbé tesz a másik iránt. Kölcsonösen tanulunk egymástól.

– A papszentelés után hogyan kezdődött a szolgálata?

– Elsőként Szentendrén voltam káplán egy évig. Huszonöt évesen papként hirtelen egy közösség közepébe kerültem. Jó kezdet volt, sok értékes tapasztalatot jelentett: sokszínű közösség, Regnum, Kolping, Házasság Hétvége, a katolikus iskola, ahol hittant is tanítottam... Minden korosztály megfordult a plébánián, volt ifjúsági hittan, jegyesoktatás, sok esküvő, családok, elsőpéntekes betegek, minden. Egy év után visszatértem Rómába, hogy befejezzem a tanulmányaimat. Utána újabb egy év káplánság következett, a budapesti Rózsák terén. Arra az időszakra,

is közelebb került hozzám, s ezen az újabb szinten sokkal tágabb horizonton láttam az életünket.

– Milyen feladatot látott el, és emberileg mi volt a fontos Önnek ebben a munkában?

– Szervezési, egyeztetési feladataim voltak, kapcsolattartás, vendégfogadás. Titkárként arra törekedtem, hogy a lehető leglátványosabban, legtisztábban közvetítem az információkat oda és vissza. Bíboros úr mellett ott voltunk sok lelkipásztori helyzetben, találkozásokon. Ez óriási tanulási lehetőséget jelentett. Fontos volt számomra, hogy a hivatalban is lelkipásztorként vegyek részt a folyó ügyekben. Az Egyház legfőbb célja a lelkek üdvössége. Ezt minden teendő mögött látnunk kell.

– Újabb lépcsőfokot jelentett, amikor a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára lett.

– 2008 hozta el ezt az újabb váltást, vezetője lettem egy több mint harmincfős titkárságnak. Elég fiatalon kerültem oda, fel kellett nőnöm a feladathoz. Az összeszokott, szakmailag felkészült munkatársi gárda sokat segített nekem. Rendszeres tárgyalásokat kellett folytatnunk az állam illetékeseivel, képviselni a katolikus szempontokat különböző jogszabályok megalkotásakor vagy módosításakor. Itt megismertem, hogy országos szinten mi biztosítja az intézmények működési hátterét. Elő kellett készítenünk a püspöki

évvél visszalépünk az időben. Tiszta és nagy béke van ebben, ami mindig biztosságot adott.

Az END egy olyan közösség, amelyben papok és házaspárok együtt igyekeznek az életszentség útján járni a hétköznapi életben. Mélyen megérintett a lelkisége. Havi rendszerességgel találkozunk, de vannak más közös alkalmak is, kirándulások, zárándoklatok, országos tábor, lelkigyakorlat. Ez a közösség közel hozza a családok mindennapi életének tapasztalatait, kihívásait és örömeit.

A Nyolc Boldogság közösségben pedig a fiatal karizma frissességével találkoztam. Az istenkapcsolat e többféle megközelítéséből, egymásmellettségük gazdagságából sokat meríthettem. Azt éltem meg, hogy istendicsőítésünket más módon is kifejezhetjük, olyan formában, ami sok fiatalhoz is közel áll.

– 2018-ban újra Rómába küldték. Hogyan fogadta?

– Ekkor lejárt a püspökkari titkári mandátumom, és ismét egy sok változást hozó év következett számomra. Nyártól kineveztek a római Pápai Magyar Intézet rektorának. Nagy kihívás volt lezárni kapcsolatokat, és ezer kilométerrel távolabb bekapcsolódní egy másik kultúrába. Szeptemberben elkezdtem a tanévet, de alig telt el egy hónap, és a Szent- atya kinevezett segédpüspöknek. Egy átmeneti állapot vette kezdetét,

A jövőnkét az határozza meg, hogy fel tudjuk-e fedezni magunkban a Szentlélek ajándékait

szolgálat. Szeretném, ha a turisták a művészettörténeti értékek mellett azt is láthatnák, hogy itt van egy élő közösség, amely Istent dicsőíti ebben az épületben. Első tehát a liturgia, az imádság, mert a Szent István-bazilika mindenekelőtt templom, miközben természetesen értékes turisztikai célpont is. Talán így evangelizációs jelleget is ölthet egy-egy látogatás. Plébánosként a Szent Jobb öre is vagyok. Ez szívmengető feladat. A kinevezésem óta megváltozott a Szent István királyhoz fűződő kapcsolat, sokkal gyakrabban kérem a közbenjárását. Felelősséget érzek az istváni örökség megismertetéséért, fontosnak tartom, hogy megfogalmazzuk üzenetét a mai kor számára, akár kicsit modernebb formában közvetítve. Hiszem, hogy megszólító ereje van napjainkban is.

– Sokszor hangsúlyozza a gyökereinkhez való visszatérés fontosságát. Hogyan lesz ez élő kapcsolódás?

– A gyökereinkhez visszatérni azt jelenti, hogy az idők teljességéhez megyünk vissza, amikor az örök Isten emberként belépett a tér és idő keretei között a történelembe, és itt élt közöttünk. Itt vannak az alapjaink, ide kell visszatérnünk, mert Jézus hozott el mindent, amiből az Egyház él. Ide kell visszamennünk, hogy tiszta forrásból meríthessünk. A megújulás merítés az élet tiszta, eredeti forrásából. A Szentlélek mindig ott van az Egyházban, mindig élő a tűz. Mi vagyunk azok, akikben alábbhagy a lelkesedés. Ránk hat a környezetünk, amit Szent II. János Pál pápa a halál kultúrájának nevezett, befolyásol minket. De az Egyházban ott az élő láng, amely mindig a rendelkezésünkre áll. Isten nem szűkmarkú, bőségben adja a Szentlelket. A jövőnkét az határozza meg, hogy fel tudjuk-e fedezni magunkban a Szentlélek ajándékait. Élünk vele és benne! Nem a környezet, a világ és változásai fognak megújítani. A változás zajlik a maga módján, mi is haladunk a korról. De az értékrendünk nem változik. Jézus Krisztus mindig ugyanaz. Benne ott a teljesség.

– Ön hogyan tartja ébren magában a tüzet?

– Mindennek az alapja az imádság. Ha Istennel nem tudunk élő kapcsolatban lenni, akkor az éltető kegyelem nem képes igazán kibontakozni bennünk. Legyen időnk, minőségi időnk az imára, amikor tudatos és éberben jelen tudunk lenni Isten számára. Emellett fontos felismerni a Szentlélek adta kegyelmeket és azokat a közösségeket, személyeket, akiket keresztül a Szentlélek segít, vezet bennünket.

Trautwein Éva
Fotó: Csapó József

Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök ezüstmiséje a Szent István-bazilikában számos főpap koncelebrálásával

hez terület volt. Nagy kihívás, hogy a 20. század jóléti társadalmaiban az emberek, akár a keresztények is, egyre inkább olyan életformát kezdtek élni, ami nincs összhangban a jézusi tanítással. Az erkölcssteológiában is vannak útkeresések, olykor ezek is elbizonytalanították az embereket. Az orvostudomány fejlődése mind nehezebb kérdéseket vetett fel: mesterséges megtermékenyítés, klónozás, eutanázia... Az Egyháznak van világos iránymutatása a modern ember életében felmerülő problémákkal kapcsolatban. Ezt azonban még a templomba járó hívek sem feltétlenül ismerik, s hogy miért tanítja ezt az Egyház, azt még kevésbé tudják.

– A mesterséges megtermékenyítés vagy az eutanázia valóban életbevágó kérdések. Mennyire érte a morálteológus, hogy mi mozgatja az embereket ezekkel kapcsolatban?

– Fontos, hogy megértsük őket, ez a párbeszéd feltétele. Azt látom, hogy ezekben a kérdésekben gyakori az érzelmi motiváció, s ilyen esetben a logikus érvelés kevésbé működik. Ne-

2003-ra esett Erdő Péter érsek atya kinevezése az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye élére, továbbá az akkori plébánosom, Spányi Antal székesfehérvári püspöki kinevezése, és Udvardy György lett a plébános. Mozgalmas év volt ez a hetedik terület világában, ahol kicsit más módon lehettem közösségekben az emberekkel. Sokat jártunk kórházba betegekhez, haldoklókhöz. De voltak tarokkpartik, közös foci is. Ez az év is értékes tapasztalatokat hozott.

– Aztán alig egy év elteltével újra váltás következett.

– Igen, 2003-ban Erdő Péter bíboros titkára lettem, az érsekségre kerültem. Addig a plébániáról láttam az egyházmegye életét, és volt véleményem arról, hogyan lehetne egyes helyzeteken javítani. Az érsekségen aztán egy teljesen más szemszögből kezdtem látni. Központibb nézőpontból közel sem volt olyan egyértelmű egy-egy megoldás. Titkárként rálátam az egész egyházmegyére, sok plébániát és atyát megismertem. Bíboros úr kiterjedt kapcsolatrendszerének köszönhetően a világegyház

konferencia üléseit, majd gondoskodnunk az ott született döntések végrehajtásáról.

– Egész életében folyamatosan váltania kellett. Hogyan van jelen a közösségi kapcsolatban, mit tud megőrizni belőlük?

– Pannonhalmán jó volt az osztályközösségünk, máig élő a kapcsolatunk. Osztálytársaimat eskettem, kereszteltem a gyerekeiket, elhunyt szüleiket temettem. Nemcsak ötvenként gyűlünk össze, adódnak más alkalmak is. És szép kötődések maradtak meg Rómából is. A szentelésünk tizedik évfordulóján a Szentföldre zárandokoltunk, a szinódus alatt volt a közös diakónusszentelésünk huszonötödik évfordulója, akkor is együtt ünnepeltünk.

Fontos számomra, hogy papként kapcsolódok a Nyolc Boldogság közösséghez és az END (Équipes Notre-Dame) házastársi- és család-közösséghez. Emellett mindig meghatározó volt számomra a bencés lelkiség is. A bencés szerzetesség mély, régmúltba nyúló hagyományt hordoz. A szolozsmát imádkozva szinte ezer

amelyben már arra fókuszáltam, hogy hazajövök. December 8-án fogadtam a nagy ajándékot, a püspökké szentelésemet. A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) szervezésébe való bekapcsolódás lett az új feladatom, a segédpüspöki teendők mellett. Aztán a covid-járvány ismét új helyzetet teremtett: nem volt plébániám, közösségem, lélektanilag kihívás volt végigélni ezt az időszakot, és dolgozni a kongresszusért, amelyről nem tudtuk, hogyan valósulhat meg. Végül nagyon szépen sikerült a NEK, a Jóisten különleges áldásával. A kongresszus után bíboros atyától plébánosi kinevezést kaptam a budapesti Szent István-bazilikába. A sok hivatali szolgálat után különösen örültem ennek. Papként a lelkipásztori szolgálat közelebb áll az ember szívéhez, mint a hivatali munka, ami persze szintén fontos és szükséges.

– Különleges plébániát kapott. Mit jelent Önnek a történelmi örökség?

– Igen, a székesegyház plébánosa lettem, ahol élénk a turizmus, a kulturális élet is. De a munkám mégiscsak elsősorban a lelkipásztori

Ferences papszentelés madárcsicsergésben

Két fiatal ferences szerzetest, Gács Botond Paszkál és Kis Balázs Efrém testvért szentelte pappá június 15-én Berta Tibor katonai ordinárius a Mátraverebély-Szentkút Nemzeti Kegyhelyen.

Ének se kellene – gondolhatják a szabadtéri oltárnál várakozók –, olyan madárdal hallatszott a kegyhelyet körülölelő erdőből. A templomból vonultak ki az esemény főszereplői, élől a szürke ruhás ministránsok, mögöttük a szerzetesek sora.

Berhidai Piusz OFM, a Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány provinciális köszöntötte Berta Tibor tábori püspököt a különleges alkalmon, hiszen utoljára papot Lékai László szentelt a kegy-

helyen, és nem volt még ferences papszentelés itt. Berta Tibor „Szamar testvér” szenvedéseit emlegette,

Az újmisések Barsi Balázs ferences szerzetessel Mátraverebély-Szentkúton

ahogy kiállt a homíliához a tűző napra, nagy derűtséget

keltve ezzel. Elmondta, 1983 tájt hangzott el először az aznap esti beszédének alapja: Esztergomban frankás diák korában

Homíliájában többek közt az elesettek édesanyja, Kalkuttai Teréz mosolygós szelídségét; a főtanács előtt álló Jézus szelídségét kívánta a szentelendőknél. S az önmagunkon nevetni tudás szelídségét is – „higygyétek el, nemigen lesz vége szórakozásoknak” – fűzte hozzá, ismét megnevetve hallgatóságát. Azt is kívánta számukra, hogy tudjanak hálát adni a kilátástalanságban is; a fatörzsben lássák meg a bölcsőt és a koporsót, és magát a fatörzset is.

A homília végén Berta Tibor visszatért az eredeti beszédhez, melyet a '80-as évek elején, mondott a ballagóknak Barsi Balázs. „Emlékszel?” – fordult oda egykori tanárához.

Berta Tibor püspök: Kalkuttai Szent Teréz, az elesettek édesanyja mosolygós szelídségét és a főtanács előtt álló Jézus szelídségét kívánta a szentelendőknél

Mire Balázs atya hangja szűrdött oda a háttérből: „Azért lettél mester, mert tanítvány voltál” – hallatszott. Ebből a spontán párbeszédéből született végül a homília zárszava is: a

szentelendőknél is azt kívánta a püspök, legyenek tanítványok, majd pedig mesterek.

Verestói Nárcisz
Fotó: Moldoványi Barnabás

Tanúskodva az igazságról – az igazságért

Beszélgetés az újmisésk Kis Efrém ferences szerzetessel

Berta Tibor püspök, katonai ordinárius június 15-én a mátraverebély-szentkúti nemzeti kegyhelyen szentmise keretében áldozópappá szentelte Kis Balázs Efrém ferences szerzetest. Az újmiséssel a pappá szentelése előtti napokban beszélgettünk hivatásáról.

– Az életrajzában azt olvashatjuk, hogy Hatvanban született, és „ifjúkora óta szoros kötelékek fűzték a gyöngyösi és a szentkúti ferences testvérekhez. (...) Tanulmányai során ismerte meg Kiss Szaléz és Kriszten Rafael ferences vértanúk életét: példájuk megerősítette szerzetesi, papi hivatásában”. Mi ragadta meg leginkább a ferences vértanúk példájából?

– Mindketten a földijeim. Gyermek- és ifjúkoromban rendszeresen átjártunk Gyöngyösre, s a hatvani utcákon járva, vagy templomba menet megtapasztalhattam, a városnak nemcsak az a sajátossága, hogy Budapesttől hatvan kilométerre fekszik, hanem az is, hogy áthatja egy egészen különleges ferences jelenlét. Ez az imádságaimban, az istenkapcsolatomban olyan plusz adott, hogy már gyerekkoromtól élt bennem az egyre világosabb bizonyosság: lehet, hogy papnak hív az Úristen.

Tizedik osztályos gimnazista voltam, amikor kezembe került a Kálmán Peregrin OFM által összeállított életrajzuk. S még egy impulzus velük kapcsolatban: állami középiskolába jártam, magyar- és történelemfakultációra, ahol két tanárom, mesterem életére is nagy hatást tettek a ferences vértanúk. Az egyik tanárom vallásos volt – talán keresőnek mondanám –, a másik nem, de abba a kiváltságos helyzetbe kerültem, hogy a fakultációkon kortárs magyar szerzetesrendek vértanúival foglalkoztunk.

Visszatérve Kiss Szalézra és Kriszten Rafaelre, nem is az életrajzuk valamelyik részlete vagy a személyiségük valamelyik vonása ragadott meg... Nem tudom pontosan megmondani, mi az, ami megfogott bennük, de az biztos, hogy a közvetítésükkel egy nagyon erős bizonyosság, hívás, megerősítés érkezett, amit nehéz szavakba önteni, mert nem is adódtak erre szavak. A papi hivatásra rezonáltam először, azt ismertem fel magamban, és aztán szépen lassan beúszott a képbe a ferences rend, a testvéri jelenlét.

Erősen kötődöm Mátraverebély-Szentkúthoz is, Nagyboldogasszony

ünnepén minden évben elzarándokolunk a kegyhelyre a családdal, az egyházközösséggel. Mái lenyűgöz a hely sajátos szentsége. A papszenteléssel kapcsolatban, ez év során vettem fel Berhidai Piusz tartományfőnök atyának mint lehetséges helyszínét, és ő azonnal igent mondott rá.

– A szentelési meghívón János evangéliumból vett idézet olvasható: „Értük szenteltem magam, hogy ők is megszentelődjenek az igazságban” (Jn 17,19). Miért fontos Önnek ez az igeszakasz?

– Ez egy nagyon erős mondat, kifejezetten Jézus személyéhez, identitásához kötődik, hiszen a kereszthalála előtti utolsó nagy imádság tartalmazza. Az Úr imádkozik a tanítványaiért, az apostolokért, minden emberért, aki mer bízni és hinni a személyében. Ez a jézusi mondat így folytatódik bennem: az igazság pedig az, hogy Isten úgy szerette a világot, hogy önmagát adta érte egyszülött Fiában. Éppen ennek az igazságnak a keresésében, ennek az igazságnak való odaszentelésben látom az életem értelmét, a Jóisten által támogatott és az ő hívására válaszul elfogadott küldetésemet. Egyébként többféle módon van jelen bennem az igazság keresése.

– Kifejtené ezt bővebben?

– Nem tomista vagy skolasztikus értelemben gondolkodom itt az igazságra, hanem egészen Szent Ferenci – eszmetörténetileg Szent Ágostonhoz köthető – valóságában, ami azt jelenti, hogy a teljes akaratommal annak az igazságnak szenteltem az életemet, hogy Isten mértékét nem ismerő módon, azaz végtelenül szeret, s ő maga a Szeretet.

Ezért a szeretet, az igazság nem absztrakt fogalom, hanem élő személy! Ezzel az élő személlyel életközösségre lépni, ez az igazság valósul meg az áldozópapságban is. A jézusi mondat egyébként még a ferences életutam elején talált meg, és azóta elevenen él bennem. Ez a szentírási idézet ösztökélt arra is, hogy három évvel ezelőtt örökfogadalmat tegyek a rendben. Egy sajátos küldetésemnek tekintem ezt a szerzetesi és papi hivatásomon belül.

Napjainkban nehéz az objektív igazságot képviselni, az Egyházban is: számtalan teológusi vélemény lehet, és olykor merünk is engedni az elbizonytalanodásnak. Számomra

azonban ez a jézusi mondat azt üzeni, hogy létezik objektív igazság. Ráadásul élő személy, aki egészen hasonló hozzá, mégis végtelenül több. A vele való együttlét, az ő folyamatos

megismerése a teljességet adja számomra, és úgy tapasztalom, ennek a felismert igazságnak a másokkal való megosztása az Úr személyesen hozzám intézett kérése a papságomban.

– Igazságkeresésének útján teológiai stúdiumokat végzett. A hittudomány melyik ágában mélyedt el?

– Szakdolgozatomat filozófiai antropológiából írtam, egy kortárs gondolkodó, René Girard mimetikus elméletét alkalmaztam az eucharisztia teológiájára. Határterülete ez a filozófiai antropológiának, a szentsegítannak és a fundamentális teológiának.

Megvallom, nagy hatást tett rám a filozófiával való találkozás, erősebben megfogott, mint a biblikum vagy a dogmatika. A girard-i mimetikus elmélet egy olvasósemináriumon talált meg. A *Látám a sátánt, mint vilámlást lehullani az égből* című tanulmánykötetet vettük végig. Az első hónapokban nagy ellenállást váltott ki belőlem a találkozás ezekkel a szövegekkel. Nem értettem, mi szükség van arra, hogy úgy foglalkozzunk krisztológiával, megváltással, hogy egy magát filozófusnak sem mondó kulturteoretikus, irodalomtörténész gondolataiban mélyedünk el, aki olykor-olykor át is lépi a tudományágak közötti szigorú határokat. De erőt vettem magamban, elfogadtam szellemitelenségemet, és máshogyan közelítettem Girard-hoz. Elsőre az lepott meg, hogy bár nem az általam már jól ismert teológiái

nyelvezettel, mégis ugyanarról beszél, mint a teológia, s így a szövegei hasznos eszközzé válhatnak az igazság közvetítésére. Arra, hogy azokkal az emberekkel is szót értsünk, aki-

ket az egyházas nyelvezet eltántorít, megzavar, megrémít.

– Röviden vázolná a girard-i elmélet főbb megállapításait, s azok összefüggéseit a teológiával?

– René Girard a fejlődéslelektan eredményeire alapoz, amennyiben arra fókuszál, hogy az ember utánzó (mimetikus) lény, és e tevékenysége nélkül nem tud önmagává válni. Másrészt rámutat arra, hogy a mimézis a történelemben úgy mutatkozik meg, hogy sajnos nem szolgálja az egyén és a közösség fejlődését. Hiszen rivalizáláshoz, társadalmi konfliktusokhoz vezet, amelyet csak a bűnbak feloldozása szüntethet meg. Az elmélet szerint a vágyainkat mindig egy közvetítőtől vesszük át, de ha ezt újszövetségi alapon tesszük, s ha ez a másik személy Jézus Krisztus vagy az ő szentjei, akkor az átvett vagy hozánk megérkezett vágy révén személyi egységet tudunk létrehozni.

A társadalmi konfliktusokról szólva – irodalomtudományi elemzések és a szentíráselemzés nyomán – felmutatja, hogy a társadalom egysége a mimetikus utánzás révén kialakult konfliktusok erőszakos megoldásából születik meg. De valójában az így megszületett béke nem béke! Az emberi közösségben a mindenki mindenki ellen állapotában a bűnbak feláldozása lesz alkalmas arra, hogy a kialakult konfliktus megszűnjön. Bűnbak pedig bárkiből lehet, a koldustól a királyig bezárólag. A tudós az elméletét a *Szentírásra* is alkalmaz-

za, Krisztus kereszttáldozatára vonatkoztatva felismeri, hogy az Úr az első ártatlan bűnbak, aki tudatosan teszi áldozattá magát, hogy az emberiséget becsapó, a konfliktusokat látszólag megoldó metódust leleplezze, és azt az utat állítsa a helyébe, ami az evangélium, a nyolc boldogság útja.

René Girard keresztény gondolkodóként, szigorúan antropológiai módszertannal elemzi a kereszténység és az Egyház válaszát az erőszakra. Irodalomtudományi és filozófiai munkássága demisztifikálja a mitológiákat. A kinyilatkoztatás által leplezi le a bűnbakmechanizmust. Elméletével az emberi lét alapkérdéseire keres és ad választ.

– Igazságkereső papként látja magát, s lelkipásztori élete mellett egy speciális területen is kibontakozik, ez pedig a gyermekvédelem.

– Az elmúlt időszakban kifejezetten gyermekvédelemmel foglalkoztam, de az emberi méltóság védelmének tágabb horizontján. Amikor a rendben az emberi méltóság védelme, s azon belül a gyermekvédelem felé fordultam, majd elmélyültem benne, akkor találkoztam a girard-i gondolatokkal is.

Az emberi méltóság stratégiája és a filozófiai antropológiai érintettség találkozik bennem, s ez is segít, hogy ne csak szükségszerű szolgálatként, hanem személyes ügynek tekintsem ezt a területet, hogy minél inkább beleálljak a feladatba, tájékozódjak az intézményi, jogi kérdésekről. Idén részt vettem ez irányú interdisciplinális képzésben is, miközben a prevenció-intervenció területén dolgozom a ferences iskoláinkban. A tervek szerint a jövőben a szociális intézményeinkben, a plébániákon és a szerzetesközösségeinkben is e kultúra és szemléletmód meghonosítását szorgalmazom. Feladatom az emberi méltóság védelmének kultúráként való megismertetése, s e célból a szervezett keretek megtartása. A provinciális atya emellett tartományfőnökségi munkák végzésében is számít rám, illetve papként a Margit körüti plébánián folytatott a szolgálatomat.

(Az Új Ember következő számában olvashatják az újmisésk Gács Botond Paszkál ferences szerzetessel készült interjúkat.)

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

HÍREK KÉPEKBEN

• **Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye** négy csoportos óvodát és kéts csoportos bölcsődét épített Szentendrén. A nevelési intézmény ünnepélyes alapkövetéltételét június 13-án tartották. Az alapkövet Erdő Péter bíboros, prímás áldotta meg.

• **A pécsi Honvéd Kórházban** a korábbi kápolnának idén májusban költöznie kellett. A kórház és a Pécsi Egyházmegyei Hivatal munkatársainak összefogása eredményeként új kápolna létesült. A Lellisi Szent Kamillról elnevezett kápolnát Máger Róbert püspöki irodaigazgató, a pécsi székesegyház plébánosa áldotta meg június 13-án.

• **„Íme, újjáteremték mindent!”** – Ferenc pápa ezzel a mottóval hirdette meg a gyermekek első világnapját, amit Rómában május 25–26-án tartottak. A Győri Egyházmegye Családbizottsága a felhíváshoz csatlakozva, június 8-án rendezte meg az első egyházmegyei gyermeknapot Győrben, az Apor Vilmos Iskola-központban.

A Szentatya a horvát labdarúgóválogatott tagjaival találkozott

Ferenc pápa Horvátország nemzeti válogatottjának vezetőivel és játékosaival találkozott június 5-én, a szerdai általános kihallgatás előtt. Ferenc pápa egy névre szóló (Ferenc, horvátul Franjo), 1-es számú horvát mezt kapott ajándékba.

A horvátok a legutóbbi, 2022-es katarai világbajnokságon a Marokkó ellen 2–1-es győ-

zős érzelmet. „A csapatmunka a sport egyik olyan aspektusa, amelyet szeretek hangsúlyozni, mert ez a társadalmi élet metaforája, a különböző környezetekben, ahol másokkal együtt élünk és dolgozunk. Fontosak az egyéni cselekvések, a képzelőerő, a kreativitás... De ha az individualizmus érvényesül, akkor az egész dinamika tönkremegy, és a cél nem érhető el.”

zelemmel végződött bronzmeccsen a harmadik helyet szerezték meg, ami a 2018-as oroszországi ezüstérem után a második egymást követő dobogós helyezést jelentette a szomszédos ország focistáinak. Ferenc pápa – aki jól ismeri a labdarúgást, mert egy olyan országból jön, ahol „maximálisan megélik ezt a sportot” –, üdvözölte a horvát nemzeti csapatot és vezetőit.

A Szentatya először is gratulált nekik a legutóbbi sikerekhez. Ezután, mint mindig, amikor sportolókat fogad, a pápa kiszélesítette a távlatokat „e globális jelenség” értékét illetően, amely képes több millió emberből kiváltani

Ferenc rövid köszöntőjét azzal zárta, hogy kiemelte a „sok más értéket, amelyekről szó van”, a „becsületérzettel” az „egymás közötti barátság és testvériség, a hűség és az önuralomig”. „E tekintetben soha ne feledjétek, hogy a szurkolók, különösen a fiatalok, titeket tükröznek vissza: szerepetek túlmutat a sport területén, és a sikeres élet és a siker példaképévé válik. Ezért fontos, hogy ápoljátok a lelki és emberi tulajdonságokat, hogy jó példával járjatok elől.”

Forrás és fotó: Vatikáni Rádió

A közösségi médiában hódítanak a koreai sámánok

A helyi egyház pedig a szülői IVT-re készül

A Fides missziós hírügynökség a sámánizmusnak a közösségi médiában zajló előretörését elemezte Dél-Koreában, ahol ezzel egy időben folyik a 2027-es szülői ifjúsági világtalálkozó előkészítése.

A technológiai fejlődéséről ismert ázsiai országban a sámánizmus egyre nagyobb teret nyer a fiatalok között, amit a közösségi média egyes felületei és influenszerei is elősegítenek.

Jóllehet az ország mintegy 51 millió lakosának több mint a fele nem tartja magát vallásosnak, a sámánizmus ma is népszerű vallásos-spirituális gyakorlat.

A koreai *Yonhap* hírügynökség szerint a 29 éves sámán, Lee, akit Aegi Seonnyue, azaz „Baby Angel” néven is ismernek, több százezer követővel rendelkezik a közösségi médiában. A különböző szobrokkal, istenségekkel és gyertyákkal díszített szentélyből a közösségi oldalakon keresztül éri el híveit. Lee 2019-ben elindított YouTube-csatornája hatására sok más koreai sámán is elkezdett spirituális témájú videókat posztolni.

Úgy tűnik, a mai koreai társadalomban már nem tapad kulturális stigma a sámánizmusra, ami miatt korábban sokan titokban tevékenykedtek csak; sőt, a mai sámánok

alig várják, hogy megmutathassák magukat.

A *Yonhap* hírügynökség szerint egy 30–60 perces konzultáció nagyjából 100 ezer koreai wonba (kb. 27 000 Ft – a szerk.) kerül; ebbe beletartoznak a harangokkal, füstölőkkel való rítusok, illetve a rizsszemek segítségével hívása a jelen és a jövő értelmezéséhez.

A szakemberek szerint a sámánizmus növekvő népszerűsége hátterében a gazdasági nehézségek állnak, a jövőtől való félelem; a fiatalok a munka és lakhatás területén tapasztalt nehézségek miatt fordulnak a titokzatos erőkhöz, hogy vigaszt találjanak. A lakhatás, a megélhetés, a gyermeknevelés magas költségeinek következménye emellett a szünetlések számának drasztikus visszaesése is.

A Koreai Kulturális Minisztérium becslése szerint mintegy 300 ezer sámán volt Dél-Koreában 2022-ben; a sámánizmust a „koreai karakter” fontos összetevőjének tartják, és legalább kétezer éves múltja van az országban. A vallási kultusz a gonosz lelkek kiűzésével, a betegek gyógyításával, az ősök és más elhunytak lelkének ápolásával tartja fenn a családi jólétet.

A 20. század eleji japán uralom, majd az 1970-es évek katonai diktatúrája megpróbálta elnyomni a sámánizmust, babonaként bélyegezte meg, ami a modernizálódás útjában áll. A napjainkban tapasztalható „revival” azonban jól mutatja, hogy széles körben megvan az igény a spirituálisra és a transzcendenciára a koreai társadalomban.

Eközben a koreai katolikus egyház elkötelezetten készül a 2027-es szülői IVT-re. A koreai katolikusok száma 2020-ra csaknem elérte a 6 millió főt; az országban a kereszténység tekinthető a legnagyobb vallásnak: a lakosság több mint 29 százaléka tartozik valamelyik keresztény felekezethez.

Fordította: Verestói Nárcisz
Forrás: Fides.org
Fotó: Wikimedia Commons; Pexels.com

Katolikus Karitás

Gyorssegély az ország árvíz és vihar sújtotta területeire

A Katolikus Karitás országos központja ötmillió forinttal támogatja hazánk szélsőséges időjárás sújtotta nyugati területeit – adta hírül a segélyszervezet június 12-én. A tornádó és a heves esőzés okozta károk elhárítására a humanitárius szervezet a Szombathelyi Egyházmegyei Karitással együttműködve juttatja el a gyorssegélyt, hogy a helyreállítási munkálatok mielőbb megkezdődhessenek.

A hazánkat a napokban elérő viharok okozta heves esőzés következtében több folyó megáradt, és árvízhelyzet alakult ki az ország nyugati régiójában. A helyi lakosok homokzsákokkal védekeznek a víz ellen, több település nehezen megközelíthetővé vált. Nardán tornádó rongálta meg számos ház tetőszerkezetét, melléképületeit, kerítéseket és gyümölcsfákat döntött ki.

Az első segítség már meg is érkezett a Szombathelyi Egyházmegyei Karitás részéről: Kiss István karitásigazgató tisztítószerek-szállítmányt vitt az érintetteknek. A bajba jutott településekről beérkező veszélyhelyzeti kéréseket a szervezet folyamatosan igyekszik teljesíteni, a Katolikus Karitás országos központja pedig ötmillió forint gyorssegéllyel támogatja a felújítási munkálatokat. Ecsy Gábor, a Karitás országos igazgatója személyesen vette fel a kapcsolatot a katasztrófa sújtotta régió karitászképviseleivel és a helyi egyházi vezetőkkel, hogy felajánlja a központ gyors segítségét, és hogy a további együttműködésről egyeztetessenek. Az igazgató elmondta, „a katasztrófa talán azokat érintette a legsúlyosabban, akik szociálisan eleve nehéz helyzetben vannak, vagy nem rendelkeznek biztosítással. Ez a gyorssegély az ő lakhatási körülményeik javítását is fogja szolgálni”.

Kiss István szombathelyi karitásigazgató részletesen beszámolt az aktuális helyzetről:

„Megdöbbenő a pusztítás látványa, de nagyon felemelő a nyomában kialakult összefogás megtapasztalása. Narda község tekintetében érzelmileg különösen is érintve vagyunk – itt tombolt a hatalmas erejű tornádó –, hiszen évtizedek óta a településen szervezzük meg a nyári táborunkat. A katasztrófa sújtotta községek – Narda, Felsőcsatár, Horvátlövő, Vaskezes, Pornóapáti, Szentpéterfa – lakossága egy emberként sietett a leginkább bajban lévőkhöz segítségére, sok esetben felretelve a saját problémáikat. Felvettük a kapcsolatot a községek polgármestereivel, lelkipásztorával, azonnali segítséget vittünk a fertőtlenítés megkezdéséhez, és felajánlottuk infrastruktúránkat a továb-

bi kárenyhítésben. Karitatív alapítványunkkal közösen mi is gyűjtést kezdeményezünk, mindenki segítségét előre is köszönjük.”

Az érintettek támogatásához további segítségre van szükség, amihez Önök is hozzájárulhatnak a karitasz.hu oldalon online adományozás formájában, vagy a Szombathelyi Egyházmegyei Karitás mellett működő alapítvány részére történő utalással, vagy a 1356-os központi adományvonal hívásával. Egy hívás 500 forint összegű támogatást jelent.

Forrás: Katolikus Karitás
Fotó: Dr. Glavanits Krisztina